

BRUOŽAI

— Rašo V. G. —

KA YRA PAREISKES P. V. SIDZIKAUSKAS?

PAKLAUSIMAS MŪSŲ ŽEMAICIAMS.

SOTUS ALKANO NEATJAUČIA.

Vienam kitam išreikšus "Sandaroje" apgalvotą del prašalimo Vaclovo Sidzikausko iš Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto valdybos, mes nusprendėm atskreipti oro paštą į patį p. Sidzikauską, paklausiant jo, kaip jis pats jaučiasi apie tai. Savo trumpame atsakyme jis pabrėžė, jog dėka tam tikriems manevrams ir grupių kombinacijoms, jis pasiliko už VLIK'o vadovybės durų.

— o —
"Aš visą laiką sukiniėjau už sienų politikos srityje", rašo jis, "todėl man sunku buvo prisitalkinti prie vidaus politikos manevrų. Ar įvykintos permainos išeis į sveiką Lietuvos išlaisvinimo reikalui, parodys tik ateitis. Jaučiuosi savo duoklę atidavęs: padariau kas tose sąlygose buvo galima geriausiai padaryti. Niekas negalės man primesti, jog desertuoju iš kovos lauko..."

— o —
Matyt, p. Sidzikauskas nenorėjo per daug išsispasakoti ir glintis į "vidujinius ginčius". Nenorime ir mes tampti to visko į alkštę, nes tai ne mūsų aritis. Tačiau nuomonės išreiškimas yra visad vietoje.

— o —
Mes nesutinkame su Brooklyn "Amerika", kuri neseniai paskelbė, jog pertvarkius VLIK vėliavę, pastaroji išgyjo naujos, siebuklingos galios, kuria galima džiaugtis ir didžiūti.

— o —
Sovietiška spauda Vilniuje rašo: "Lietuvos respublikoje jau yra virš 400 kolektyvų ūkių. Jų skaičius vis daugėja, nes daugelis valstiečių persitikiama, kad pavieniai žemė dirbant sunkiau gyventi, negalima pasiekti to derliaus ir ūkio gerinimo kaip kolektyviai veikiant".

— o —
Aišku, pavieniai apdirbant žemę, valstietis jau ne tik negali pragyventi, bet negali ir gyventi, nes kas tik priešinsai eiti į kolchozus, tą kogreičiausis likviduoja arba ištemia.

— o —
Minint dešimties metų sukaktuves nuo Hitlerio užpuolimo ant Lenkijos, Chicagos lenkai buvo surengę didelį mitingą. Muzikalėje programos dalyje choras "Echo" sudainavo kantatą "Zemaitija". Nuo scenos, pirmininkaujantis W. Poranski pasiskino: "Jai rinkinys dainų apie mūsų žemę..."

— o —
Nejaugi žemaičiai yra kada nors nubalsavę prisidėti prie Lenkijos? Gal būt jie tą atliko slapta, aukštaičiams ir dukams nieko nežinanti apie toki "Ploabicitą".

— o —
Amerikoje gyvuojanti fraternal organizacija "Italijos Sūnų", neseniai pasiuntė savo delegaciją į Italiją su dviem milijonais dolerių aukų senos tėvynės atstatymui. Įdomu būtų atspėti kiek mes sudėsime aukų Amerikos Lietuvos Kongreso proga. Mūsų darbas yra sunkesnis už Italų, todėl didesnis turėtų būti ir pasiryžimas.

— o —
Sotus alkanas neatjaučia, sako žmonių patarlė. Šio laikui galėtum dar pasakyti, jog laisvieji neatjaučia pavergtų. Valstinės Europos ir dalinai Jungtinių Valstijų su Didžiąja Britanija mažai tepaiso kas dedasi anojė pusėje geležinės uždangos ir vengia atvirai pasmerkti bolševikiško teroro. Kam čia

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America

Consisting of 100 Branches Located
in all Principal Cities of the
United States

840 W 33rd St., Chicago, Ill.
Phone YArds 7-4789

METAI XXXVI

PENKTADIENIS, RUGS.-SEPTEMBER 9 D., 1949 M.

No. 36

Sovietai Organizuoja 100,000 Kariuomenės Vokietijoje

Tikri "Didvyriai"

Lenkai Kovosia Dviem Frontais

Buvusių lenkų kariškių suvažiavime, kuris įvyko Paryžiuje, buvo pabrėžtas reikalas kovoti už išlaisvinimą Lenkijos ir kitų pavergtų tautų iš sovietinės diktatūros jungo. Ne gana to, pasisakyta už prijungimą prie "ojezyznos" Vilniaus, Lvovo ir vokiškų žemių vakaruose.

Reiškia, užsibaigus sovietiskam imperializmui, prasidės lenkiškasis.

Stalino Sunus Vasilij Nėra Partijos Nariu

Generolas-leitenantas Vasilij Stalin, diktatoriaus sūnus, šiuo metu vadovauja aviacijos divizionai. Laike bolševikų švenčių jo orlaiviai skraido virš Krehliaus. Bet patsai Vasilij nėra komunistas ir visai nesijdomauja Lenino-Stalino teorijomis. Jis niekad nebuvo padavęs aplikacijos į komunistų partiją.

Todėl spėjiojimai, kad po Juozo mirties, jo sostą užims sūnus — neturi pamato. Politinis biūras jokiū būdu su tuom nesutiks.

Pažino Tuos, Kurie Ji Buvo Apiplėšę

Cleveland. — Taxi cab vairuotojas Pranas Kulis buvo užpultas trijų vyrų su revolvėrais ir jis neteko \$26. Nusitaręs atkeršyti plėšikams, Pr. Kulis išvyko sekančią dieną į tą pačią apylinkę ir važinėjo aplink, dairydamsis į abi puses. Staiga jis pamatė tuos pačius tipus ir pašaukęs policininką areštavo juos. Suimtieji prisipažino atėmę pinigų iš Prano Kulio.

Šiam Mėnesyje Atvyks 17,924 Tremtiniai

Washington. — Amerikiečių Tremtinių Komisija pareiškė, jog rugsėjo mėnesį į Jungtines Valstijas bus atgabenta 17,924 tremtiniai. Iki šiam laikui jau atgabenta apie 70,000 D. P.

Užpintis apie kitus, kuomet mes esame laisvi ir sotūs!

Toks demokratinė šalių nepaisymas stumte stumia milijonus pavergtųjų nusilenkti raudonam Molochui ir talkintis kod ir prie žiaurais likimo. Kuo tolyn tuo labiau Kremlius paglemžia Lenkiją, Rumuniją, Vengriją ir kitus kraštus. Pasipriešinimas dar atvirai reiškiasi Baltijos kraštuose, bet ir ten jėgos ir gyvybės gali išsišmėti. Komunistas triumfuoja ant žmonių laisvės ir lavonų, o laisvių gynėjai rašo vieną paktiną po kito apsaugojimui tik sąvęs.

O tuom tarpu, jei bolševikams seksis galutinai sudoroti rytinę ir centro Europą, juodos dienos atels ir vakarams.

Laisvės Alėjos Vaizdas Kaune, Nepriklausomos Lietuvos metu.

Geležinė Uzdanga Neprivalo Likti Pastovi Siena Tarp Laisvos Ir Pavergtos Europos

Reikalauja Pašalpos Ir Parapijų Mokyklom

New Orleans arcivyskupas F. Rummel vėl užatakavo iš North Carolina Bardeno bilių, kuris numato federalę pašalpą viešosioms mokykloms. Anot to arcivyskupo, katalikai moka taksus ir todėl dalis pašalpos turi tekti ir jų parapijinėm mokyklom.

Bet taksus moka ir kitų religinių grupių nariai. Todėl jeigu kiekviena grupė pradės reikalauti pašalpos savom mokyklom, tai dabartinė auklėjimo sistema bus sudraskyta į šmuktus.

E. Bevinas Pasikeitė Bolševikų Atžvilgiu

Anglų užsienių reikalų ministeris Ernest Bevin šandie skaitosi anti-komunistas. Jis netgi pasmerkė komunistų inspiruotą streiką Londono ouste. Bet ne taip buvo prieš trejetą dešėtkų metų ir vėliau.

Kai 1919-20 metais Lloyd George valdžia bandė paremti atsikuriančias Baltijos šalis ir Lenkiją, tai p. Bevin visa gerklė šaukė: "Rusija trokšta taikos, tuom tarpu anglų imperialistai bando visokiais būdais užgnaužti tikrą darbininkų valdžią".

Nebus Religijos Pamoku Wisconsin Mokyklose

Madison. — Generalinis Wisconsin valstijos prokuroras Thomas E. Fairchild pareiškė, jog sumanymas paliuosuoti viešųjų mokyklų vaikus vienai valdai, kad jie galėtų lankyti religijų pamokas, nėra priimtinas. Tas, anot jo, būtų priešinga pirmaj J. V. konstitucijos pataisai.

St. Lozoraitis Išpėja Neskelti Europos Pusiau

Okupuotos Tautos Negali Būti Paliktos Vergijoje

"Overseas News Agency" pra neša iš Paryžiaus, jog Stasys Lozoraitis, ilgametis Lietuvos užsienio reikalų ministeris ir mirusio prezidento Smetonos legalis įpėdinis, neseniai paskelbė Vokietijos spaudoje, išpedamas nedalinti Europos ir "laisvus vakarus" ir "pavergtus rytus".

Savo laiku — rašo p. Lozoraitis — italų rašytojas Giovanni Papini, knygoje "Gog" nupiešė fantastinį chirurgų tipą, kuris surado paslaptinę būdą nupiauti ne vien žmogaus kūno dalis, bet išimti ir jausmus. Taip, pav. jis siūlėsi prašalinti kaikiurius jausmus: garbės, artimo meilės ir kitokias dorybes, kurios praktiškam gyvenime kartais būna ne pakeičiamos.

O kuomet to chirurgo paklausta ar jis galėtų išpiauti žmogui ir visą sielą, tai jis atsakė, jog nors nebuvo bandęs, bet turėtų jam ir tas pavykti. Panašias operacijas dabar atlieka ir bolševikai okupuotuose kraštuose, naikindami žmones fiziškai ir dvasiniai.

Baltijos kraštuose jokia gyvenimo sritis nepaliko be panašių žiaurių operacijų. Taip pat yra su 100-tu milijonų kitų rytinės Europos žmonių, kuriuos laiko pavergę bolševikai.

Anglų Bomberiai Virš Norvegijos

Oslo. — Atskridė iš savo bazių Anglijoj, anglų bomberiai dalyvavo aviacijos manevruose Norvegijoje. Bomberiai "užpuolino" Norvegijos sostinę, sunaikino aerodromą ir karinius įrengimus. Paskiau grįžo be sustojimo į namus.

Pabėgėliai Užplukdė Bavarijos Kraštą

Bavarija perpildyta pabėgėliais. Bavarijos pabėgėlių registracijos įstaiga praneša, kad į Bavariją kas dieną iš rusų zonos atbėga nuo 200 iki 300 pabėgėlių. Daugiausia tai vokiečiai iš rytų zonos ir čechoslovakai, tačiau dalis yra ir iš tolimesnių rusų okupuotų sryčių.

Kitokios Nuomonės apie Primityvišką Žmogų

Vienas žymesnių archeologų, prof. J. Baver, pasiremdamas vėlesniais iškasinėjimais Europoje, tvirtina, jog mūsų ligiolinės nuomonės apie primityvišką žmogų nėra teisingos. Jis nebuvo visiškai laukinis, nebuvo baisios išvaizdos ir apaugęs plaukais; jis negyveno urvuose.

Priešingai, jis turėjo savotišką kultūrą, įrankius medžioklei. Jis sugebėdavo mikliai apsidirbti su žvėrimis. Šiuo žvilgsniu, jis stovėjo aukščiau už dabartinį žmogų, kuris geriausiai savo ginklus sunaudoja kitų žmonių žudymui.

Leninas Ruošė Dirvą Amerikos Sunaikinimui

Maskva ne nuo šiandien ruošiasi paklubdyti Ameriką, 1924 metais Leninas pasakė: "Ateis laikas kuomet mes priversime Jungtines Valstijas tiek išieikovoti pinigų, kad ji bankrutuos ir sunyks". Kremlius kaip tik dabar ir vykdo šį Lenino testamentą.

Pabėgo Pats Vadas

Graikijos generalinio štabo pranešimu, tardant sukilėlių belaisvius nustatyta, kad sukilėlių vadas yra pabėgęs į Albaniją.

Vokiečių Policija Keičiama į Raudonos Armijos Pulkus

Pasiruošimai Užimti Vakarinę Vokietiją

Berlynas. — Anglų okupacinė vyriausybė Vokietijoje paskelbė, jog sovietinėje zonoje baigiama pertvarkyti 100,000 policijos ir armijos pulkus ir divizijas. Tos pajėgos vadovaujamos vokiečių generalų ir kiekvienu momentu gali pradėti karą veiksmus. Neseniai grįžo iš Maskvos į Vokietiją keturi vokiečių generalai: Lattman, Freitag, Ulex ir Heinemann. Kiek anksčiau buvo atvykę du generalai: Hans Wulz ir von Weech. Abu jie perėjo komunistų propagandos mokyklą ir 1945 metais įstojo į tą partiją.

Lipdymas Jugtinių Europos Valstybių

Strasburge dabar vyksta istorinis susirinkimas, kuriame dalyvauja atstovai 12 tautų. Tai yra pirmutinis konkretus bandymas suburti į krūvą vakarų Europos šalis, kurios anksčiau vedavo tarpusavyje kruvina kovą. Susijungimą akstina ir naujas pavojus iš bolševikų pusės. Šios unijos tvėrėjai tikisi, jog kada nors visa Europa turės vieną bendrą parlamentą ir aukščiausią tarybą. Bet iki to dar labai toli.

Šveicarų Spauda Bara Valdžią Už Nepadorų Elgesį Su Tremtiniais

Londonas. — Šveicarų dienraštis "Die Tat" paėmė nagan savo valdžią už netinkamą jos elgesį su tremtiniais, kuriuos karo audra ir politiniai persekiojimai privertė ieškoti prieglaudos Šveicarijoj. Girdi, tiems nelaimingiems žmonėms ne tik neparodoma širdingumo, bet iš jų bandoma atimti paskutinį duonos kąsnį. Valdžia ne tik nepasirūpina jų sušelpiti, bet dargi nenori duoti leidimo darbui gauti. Prie kiekvienos progos valdžios agentai ragina tuos tremtinius išsikraustyti. Bet kur jie gali, keliauti, kuomet durys visur uždytos? — klausia minėtas dienraštis.

Bulgarai Bėga į Turkiją Ješkodami Apsaugos

Ankara. — Turkų valdžios informacinis biuras paskelbė, jog nepaisant sustiprintų pasienio sargybų Bulgarijos pusėje, iš ten nuolat atbėga būriai žmonių. Neseniai pasiekė Turkiją du bulgarų armijos seržantai ir keli kareiviai.

Raudonoji Armija Slenka Arčiau

Belgrado Tito komunistai aklina, kad sovietai prie Jugoslavijos šiaurinės sienos yra sutraukę penkias šarvuotųjų divizijas sustiprintas pėstininkų junginių ir stiprios aviacijos. Vien tik tų pajėgų smailalyje esą apie 500 sunkiųjų tankų.

Vakarų Europai Ginkluoti Programa Užkliuvo

Karinė Pagelba Vakarų Europai Sutinka Daug Kliučių J. V. Kongrese

Senatoriai Reikalauja Gelbėti Kinijos Likučius

Washington. — Valstijos departamento planas apginkluoti Atlanto Pakto partnerius, suteikiant jiems pusantro biliono dolerių paramos, sutinka nemažai pasipriešinimų Kongrese. Vien tikrina, jog su tokia suma ne kažin ką padarysi ir nu-

vežti ginklai gali atitekti į rusų rankas.

Kiti spiriasi, jog pirmiausiai reikia gelbėti Kiniją, kuriai jau dabar gresia galutinis krachas. Kinijos likimas sudaro ginčijų objektą tarpe Kongreso ir valstijos departamento. Pastarasis tvirtina, jog neliko vilties išgelbėti kinų laisvę, tačiau nemažas skaičius Atstovų Buto načių ir senatorių laikosi priešingos nuomonės. Jie grąšina balsuoti prieš pagelbą vakarų Europai, jei valdžia nieko nedarys Tolimose Rytuose.

SANDARA

LITHUANIAN

NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

Published Every Friday by the

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA

General Office:

340 West 33rd St., Chicago

Telephone Yards 7-4789

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$3.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$4.00

Entered as second class meter OCTOBER 25th, 1929, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas šeštadienis Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sądaros.

340 West 33rd St., Chicago, Illinois

UŽSAKYMŲ KAINA:

Suvienuose Valstijose metams \$3.00
Užsienyje metams \$4.00

Kiek Vokiečių Buvo Teista Už Naziškumą

Vakarinė Vokietija jau laikoma perėjusi per "čyčių" ir jos išrinktam parlamentui pavedama valdyti kraštą šioje pusėje geležinės uždangos. Vokiečių demokratijai duota progos parodyti geriausią savo išmintį ir sumanumą.

Tuo būdu ketverių metų sijosimo, teismų ir ekzekucijų periodas faktinai užsibaigė. Per Jungtinių Valstijų karinės administracijos kovą buvo perleista virš 13 milijonų vokiečių. Jie buvo apklaunami, tardyti ir laikyti kalėjimuose už neva simpatizavimą arba aktyvų dalyvavimą nežiškuose ekscesuose.

Taip vadinamas denazifikavimo procesas palietė milžinišką skaičių žmonių. 74 nuos. amerikiečių zonos vokiečių buvo pripažinti "ne baudžiamais". Devyniolika nuosimčių (2.5 milijono) priskirta prie baudžiamų kategorijos, bet dėka amnestijos jie išvengė teismo. Tuom tarpu septyni nuosimčiai (945,000) buvo formaliai teisiama.

Iš jų bent pusė buvo pripažinti nazių partijos nariais ir nusidėjėliais. Jie užsimekojo pabaudas nuo 100 iki 5,000 markių. Tikrųjų gi kriminalistų surasta 23,000. Bet jie irgi lengvai išsisuko. Vieni gavo "vilko bilietus" ir jiems buvo uždrausta užimti valdiškas vietas, kiti paskirti į darbo stovyklas, kurios nieko bendro neturi su kalėjimu. Kietesnes bauses gavo tik 400. Skaudžiausiai nukentėjo, tai patys Hitlerio šulai.

Taigi, bendrai paėmus amerikiečiai pasielgė gana švelniai. Jų tikslas nebuvo keršinti visai vokiečių tautai; į nagą buvo paimti tik patys stambieji nazių prasikaltėliai, kuriems jau nebuvo galima suteikti nuodėmių atleidimo.

Priminimas Apie Amerikos Lietuvių Kongresą

Esame nusitarę sušaukti pradžioje lapkričio mėnesio Amerikos Lietuvių Kongresą. Reikalas yra svarbus ir visiems aiškus. Bent syki į ketvertą metų mūsų visuomenės atstovai privalo suvažiuoti ir tarti žodį opiausiais momento klausimais. Mūsų čia yra virš milijono ir bent tas jau leidžia mums prabilti garsiau ir drąsiau ir amerikiečių visuomenei ir vyriausybei. O ko gi mes daugiausiai trokštame ir ko siekiame? Tik laisvės ir gerbuojo pavergtoms tautos, tame skaičiuje ir Lietuvai.

Kad tas mūsų Kongresas būtų pasekmingas, reikalinga kiekvieno lietuvių kooperacijos ir paramos. Išrinkime kodaučiausiai atstovų, paskirkime aukų, siūskime patarimų. Laiko turime nedaug; vos septynetas savaitių. Sunaudokime jas Amerikos Lietuvių Kongreso rengimui ir mūsų bendros akcijos stiprinimui.

Jeigu Anglija Sukluptų Ekonominiai

Dažnas labai stebisi kodėl Jungtinės Valstijos yra taip surūpinusios Anglijos ekonominiu gyvenimu, ir kodėl ten sukišama tokiais didelėmis sumomis taip sunkiai Amerikos pinigų uždirbti doleriai.

Pažvelkite į žemiau patiektus skaičius ir jūs galėsite spręsti kiek pateisinami ir tikslūs yra valdžios veiksmai skiriant paramą Didžiajai Britanijai.

Valdžia šioje srityje vadovaujasi realiais ekonominiais faktais, o ne tuščiais sentimentais.

Kadangi Jungtinės Valstijos yra gamintojų tauta, tai ji, savaime suprantama, turi turėti ir pirkėjus, o prieš karą Britai buvo geriausi mūsų gaminių suvartotojai. Imkite, pavyzdžiui, 1938-tuosius metus, kada Jungtinių Valstijų bendras eksportas siekė: \$3,944,000,000. Iš tos sumos britams tenka 521,124,000 — tai sudaro 16.8% viso Jungtinių Valstijų eksporto.

Toliau seka Kanada su \$487,662,000 — arba 15.1%

Kitos tautos paminėtis metais sunaudojo eksportuotus Jungtinių Valstijų gaminius sekančiai: Japonija — 7.1 nuos., Prancūzija — 4.3 nuos., Vokietija — 3.5 nuos., Olandija 3.1%, Argentina — 2.8 nuos., Filipinų salos — 2.8 nuos., Belgija 2.5%, Kuba — 2.5 nuos., Britų Pietų Afrika — 2.3 nuos., Rusija 2.3%.

Nuo karo pradžios Kanada Jungtinių Valstijų prekių suvaudojime užėmė pirmą vietą. Eksportas paskutiniais metais

Kanada siekė — \$1,918,000,000! Gi Anglija, būdama antroje vietoje, nupirko iš mūsų prekių už \$644,400,000.

Tad ar būtų tiksli tokį svarbų pirkėją, kurį šiuo metu palietė ekonominiai sunkumai, palikti savo likimo valiai ir jam nepadėti?!

Kurioje Vietoje Sulaikyti Rusus

Buęs Hitlerio generolas Halder, kuris šiuo metu gelbsti amerikiečiams surašyti perito karo istoriją, atliekamu laiku lipdo strateginius planus ir galimam trečiam karui. Kol kas gen. Halder pasitenkina kritikavimu tų planų, kuriuos jau sudarė arba daro vakarinių valstybių blokas.

Pav. jam nepatinka, kad angliai ir amerikiečiai yra apsišprengę gintis prie Rhine upės. Girdi, toji linija nėra patogiai manevravimui ir pražudžius ją, nebūtų kur atsispirti. Gen. Halderio manymu, reiktų laikyti Elbos liniją ir apsaugoti liukučius Vokietijos nuo bolševikų invazijos.

Bet lemiamai susirėmimai, pasak gen. Halderio, įvyks ne centralinėj Europoje, bet Artimuose Rytuose, kur būsia nukreiptos svarbiausios sovietų pajėgos. Sovietams rūpės pirmų pirmiausiai užimti Persija, Turkija ir Graikija. Paskiau jie veržsis į Šiaurinę Afriką idant sunaikinus ten anglų bazes.

Tuom tarpu amerikiečiai ir angliai šoks bombarduoti priešoj industrijos centrų, kurie yra anoje pusėje Uralo kalnų ir toliau Azijoje. Rusija bus priversta visur laikyti kariuomenę ir Europoje ji negalės sukonzcentruoti didelio skaičiaus divizijų.

Tokie tai yra spėliojimai, bet kaip ištiko bus — tą vos keli strategai težino.

APŽVALGA

AR ST. LOZORAITIS PAVELDEJO PREZIDENTO TITULĄ?

Paskelbdama vieną komunikatą, "Overseas News Agency" pažymėjo apie St. Lozoraitį būk jis esą mirusio prezidento A. Smetonos politinis įpėdinis. Kitaip sakant, p. Lozoraitis dabar eina Lietuvos prezidento pareigas ir be jo sutikimo ar parašo negalėtų susidaryti ir laikina vyriausybė tremtyje.

Kalbos ir ginčai apie tą "įpėdinystę" yra jau seni barščiai. Mums atrodo, jog diskusijos tuo reikalu užsibaigę po kelių konferencijų Vokietijoje ir Sveicarijoje. Bet, matyti, taip nėra. Tam tikros grupės vis dar žaidžia su ta ideja, kad prezidentystę galima perleisti kaip kokį krepšį iš vienu rankų į kitas, be balsavimų ir žmonių užgyrimo.

Lietuvos diplomatai pripažino St. Lozoraitį neoficialiu savo sefū arba "pirmsėdžiu". To jam turėtų ir užtekti.

TĖVYNĖS MYLETOJŲ DRAUGIA IR ŽURNALO LEIDIMAS

Grupė Detroito TMD-jos rėmėjų: F. Motuzas, Vytautas Alanta, Liudas Dovydenas ir kiti pasiūlė Tėvynės Mylėtojų Draugės valdybai leisti mėnesinį žurnalą, vietoje dabar spausdinamų ir dalinamų nariams knygų.

Sis pasiūlymas sukėlė kitose apylinkėse gyvų diskusijų. Kai kurie pareiškė nuomonę, jog žurnalo leidimas kainuos nemažai pinigų ir žurnalas daug ko negalės apdengti. Tuom tarpu vertinga knyga gali būti gera visiems metams sau ir kaimynams.

SOVIETAI TIKISI PARBLOKŠTI J. V. FINANSINIAI

"Šaltasai karas", kurį dabar veda Rusija prieš Jungtines Valstijas yra ne tiek idejinio, kiek finansinio pobūdžio. Krem liaus apskaitinavimu, ilgainiui Amerika turės kapituliuoti, nes jos piniginis išteklius neatsilaikys to spaudimo, kuris dabar daromas iš dviejų pusių — Europos ir Azijos.

Ginklavimasis, šelpimas vakarų Europos, netekimas rinkų tose šalyse, kurias užgrobia bolševikai pakerta amerikiečių ekonominę struktūrą. Ištikro, šiais metais mūsų federalė val-

džia turės apie 12 milijonų dolerių deficitą. Iš viso mūsų valdžia jau turi 255 milijonus dolerių skolos.

O kas bus toliau? Bolševikai mano, jog Amerika, brisdama vis gilyn ir gilyn į skolas, turės paliauti kalus naujus ginklus ir ieškoti susitarimo Maskvos padiktuotomis sąlygomis. Amerikiečių gi ekspertai tikrina, jog nieko panašaus neįvyks. Už trečiojo metų Atlanto blokas jau bus taip stiprus, jog rusus galės nuvyti į pipirų žemę.

TIKROS POEZIJOS ATGARSIAI IS OKUPUOTOS LIETUVOS

Laiks nuo laiko mus pasiekia iš okupuotos Lietuvos poezija, kuri yra tikras žmonių jausmų išreiškimas. Ji pagaminta patyloom, slapta arba vingiuotais keliais, kad raudonieji maskoliai arba jų agentai nesuprastų kas ištikro slepiasi pabrėžtose eilutėse.

Neseniai gautame iš Lietuvos laiške buvo įrašyti tokie žodžiai:

Toli už miško stovi uosis,
Kur vėtrų blaškoma sritis;
Kai nesulauki ko ilgiesi —
Gyvenimas yra naktis...

Nesunku suprasti ką tas viskas vaizduoja. Lietuvą dengia ne tik tamsi, bet ir baisi naktis. Eilių rašėjas nėdriso atviriau kalbėti, nes laiškas nebūt prasmukęs pro cenzurą.

Kur Dabar Esi?

Man per naktį buvo liūdna,
Smėklos ardė tylą,
Bet vėl rytas lapuos mirga,
Vėl saulutė kyta.

Vėl pasveikino dainužė,
Ašaros išdžiūvo, —
Ar klausai manęs, draugužė,
Del tavęs jos žuvo!

Tavo aiškų, skambų vardą
Aš minėt minėjau
Ir kiekvieną tavo raidę
Pasakon idėjau!

Ilgos dienos, ilgi metal;
Skaudus atskirimas!
Kur esi šiandien, brangioji,
Koks tavo likimas?

Maži vaikai spaudžia kelius,
o paugė — širdi.

Kieno burna karti, tam ir me-
dus nėra saldus.

PER MANO KOSTUVA

Gautame iš Lietuvos laiške pasakyta:

"Kol gyvenau viena, viskas buvo smagu ir gerai sekėsi. Bet kaip tik apsigėdžiau su tuo Juozu, gyvenimas tapo sunkus. Jis pasisavina ką aš tik uždirbu, o be to žiauriai elgiaisi su manim."

Beabejo, toji moteriškė nekantriai laukia kada galės pasiliuosuoti nuo to Juozo iš Kaukazo.

Daug kas pasikeitė mūsų atmintyse. Seniau ir tikrieji lietuviai pavirsdavo į lenkus, rusus arba vokiečius. Dabar gi ir pusiau lietuviai pakrypsta mūsų pusėn.

Pav. garsioji Londono balerina — šokėja Svetlana Beriosova iš pavardės būtų rusė. Bet laikraštiniškai ji pareiškė: "Aš esu lietuvė, nes mano motina buvo prancūzė, o tėvas lietuvis!"

Išminčių knygoje yra užrašyta:

"Melagystė neturi kojų ir ji negali išsilaikyti, bet už tai ji turi sparnus ir skraido plačiai ir išilgai."

Maskoliai staiga virtė dideliais išradėjais. Nesenai sovietiška spauda paskelbė, jog vienas jų mokslininkas išradė nepaprastai svarbų vaistą. Dabar jis įeikš ligos prieš kurią išrašta vaistą panaudoti:

Atvykęs iš Texas valstijos į New Yorką pasakoja vietiniam:

— Norėčiau nueiti į cirką ir pamatyti kaip mergina stovėdama ant galvos įdėdina ant arklio. —
— Man irgi būtų įdomu apsilankyti, nes per dešimt metų nemačiau arklio — pastebėjo newyorkietis.

Vienas visų sričių ekspertas tikrina: "Vyras būtina turi surprasti, jog jeigu jis nori turėti namuose patitenkinimą ir ramybę, tai privalo daryti nuolaidų žmonai.

Ach, nuo to "appeasemento" žmonės negali pasiliuosuoti ir savo namuose. O žiūrėk, kiek blogo jis padarė mūsų užsienio politikoje!

Nugirsta Rūgštaus Pieno Klube: "Kol automobilių nebuvo žmonės laisvai pervaziudavo didelius plotus, dabar gi negalima pereiti ir skersai gatvės."

Vienas entuziastiškas rašte mokytas vyrukas suriko: "Pagaliau išmokime arba tylėti, arba rašyti teisybę."

Vienok tai nėra lengva. Aš iš karta patyrimo žinau, jog lengviau yra pramokti rašyti, negu išmokti tylėti.

Pittsburgho "Lietuvių Zinios" idėjo paaiškinimą del ko šiuo laiku pasaulyje yra tiek blogybių. Esą, žmonija tik tada pasveiks, kai didesnis skaičius vyrų ir moterų įstos į vienuolynus ir pasiners į "kontempliatyvi" — apdūmimų gyvenimą.

Taip, jeigu visi įstotumė į vienuolynus, tai pagundos ir nedorybės iš nusiminimo pasiskandintų vandenysse.

Anglų valdžios atstovai: Bevin ir Cripps, atvykę į Washingtoną, skundžiasi kad Anglijai trūksta dolerių ir prašo Amerikos suteikti jiems dar viena kitą bilijoną.

Kas čia tokiu nuostabaus jėg Anglijai trūksta dolerių? Amerikoj, kur jie spausdinami, dolerių irgi nėra per daug. Kartais žmogus turi pasiimti ant kredito ir puskvortę degtinės.

Generolas Vandenberg ana dieną pareiškė: "Nėra ką slėpti fakto, jog didžiausias mūsų priešas šiandien yra Sovietų Rusija."

Taigi, taigi. Ką mes žinojom jau seniai, tai didieji žmonės patyria tik dabar. — Eolas.

VLIK'as Nužengė Atgal Bent Šiuo Atveju

V. Sidzikauskas Turėjo Pasilikti Savo Vietoje

Kuomet VLIK'o atstovai, pralotus M. Krupavičius ir V. Sidzikauskas buvo atvykę Amerikon, tai mes manėm, kad su jų atsilankymu bus padaryta pažanga Lietuvos laisvinimo darbe. Pirmoj vietoj buvo klausimas apie išleidimą į VLIK'ą Mažosios Lietuvos atstovų. Rodos, tas buvo nesunku įvykinti. Vienok, tam tikrais sumetimais, jų atstovų reikalas padėtas ant lentynos.

Ne gana to, vykdomosios tarybos pirmininkas V. Sidzikauskas likosi ištumtas iš savo pareigų. Visiems juk žinoma, kad jis yra vienas gabiausių Lietuvos politikų ir šiuo momentu jo gabumai bei patyrimai yra labai reikalingi. Jo vieton paskirtas pral. M. Krupavičius toli gražu visko neapdirbs.

— J. P. Tuinila.

Neblogų Gydyto Vietu Buta Ir Lietuvoje

Iš Žemės Bėgantieji Mineraliniai Šaltiniai

Daug kas yra girdėjęs apie Birštono kurortą su pagarsėjusiais gydomais šaltiniais. Bet tokių šaltinių yra ir Aukštaitijoje. Šiaurinėj Lietuvoje, nuo Pumpėnų miestelio per Pasvalį, Pabiržę į Latvijos sieną eina gipso sluoksniai. Viršum gipso — derlingos dirvos, dirbami laukai ir miškai.

Besisunkdamas į žemę vanduo pamažu išplauna gipso ir apačioje pasidaro urvai, į kuriuos kartais susmunka plotai žemės. Pav. 1912 metais Moliūnų dvaro miške susmuko į žemę apie 150 margų žemės. Panašų atsitikimų yra buvę daug. Kitose vietose, tuščiais urvais pradeda tekėti vanduo, pakeičiant tirpindamas visokius mineralus. Kai vanduo išsiveržia į paviršių, atsiranda šaltiniai, ku-

rie turi neabejotinų gydymo ypatybių, nes juose yra jau ištirpintų vaistų. Lietuviai tą patį stebėjo nuo senų laikų ir tais šaltiniais naudojo. Jie buvo gerbiami, nes ištekėdavo iš "šventos žemelės".

Bent Vienam Hitlerio Generolui Paryžius Sukėlė Oracijas

Buvo Ruoštas Pastatyti Jam Paminklą

Buęs Hitlerio armijos generolas, Erick von Choltitz tapo pašauktas į Paryžių liūdyti ambasadoriaus Abetzo byloje. Pastarasis buvo kaltinamas kaip karo kurstytojas ir prancūzų engėjas karo metu.

Atvykus gen. von Choltitz į Paryžių, minios žmonių entuziastiškai sutiko jį prie stoties ir palydėjo jį į viesbutį. Neužilgo atėjusi komisija parodė jam paminklo projektą, kuris sumanyta iškelti Prancūzijos sostinėje. Vienok tas generolas atsisakė užgirti jį sumanyta, teisdamiškas, jog Paryžiuje jau ir taip per daug paminklų.

Gen Choltitz užsipelnę tokioms prancūzų pagarboms dėka tam, kad jis atsisakė išpildyti Hitlerio įsakymą sunaikinti Paryžių iki pagrindų. "Aš bandžiau sulaukyti pagal išgalės nazių "storm-truperių" šėlimą" — kukliai pareiškė gen. Choltitz.

Lumoras

Išsığando

Magikas pakvietė iš publikos vieną asmenį į sceną ir paskiau sako:

— Žiūrėkite, aš padarysiu taip, kad šis asmuo visiškai pranyks nuo scenos ir iš salės. —
— Atsipašau — atsiliepė svečias. — Juk aš užmokėjau dolerį įžangos.

Nopankamam Kvailas

Patsai vidurnaktis. Kas tai daužosi į beprotnamio duris. — Kas ten? — piktai paklausė sargas.

— Susimildamas įleiskite mane, man susimaišė protas ir noriu pasigydyti!
— Ką? Dabar, nakties metu? Tamsta tur būt iš proto išėjai!

Ar Parduotumet Jį? Kiek Jis Butų Vertas?

Nei už milijoną neparduotumet, tėvai sako, vienok daugelis jų užmiršta parūpinti bent keletą dolerių vaikų atečiai. Kūdikis niekad nėra permažas kad pradėti del jo taupymą. Užtikrink jam progas atečiai apdrausta taupumo sąskaita, kuri auge drauge su juom!

District Savings AND LOAN ASSOCIATION

3236 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8 •
JOSEPH M. MOZERIS, Secretary

Naujas Telefonas: CA lumer 5-4118

Apie Ivairius Dalykus

Vietoje Vandens Paleido Šūvis

Duluth, Minn. apylinkėse buvo didelė sausra. Miškuose slankiojančios meškos ištroško ir kaikiurios jų padarė invaziją į miestukus. Meškos bėgiojo ieškodamos maisto ir vandens.

Būriai žmonių, apsiginklavę šautuvais, leidosi į medžioklę ir nušovė 11 meškų. Kitos spėjo pasislėpti.

Sujudino Vyršikio Širdį

Newport Beach, Cal. vienos užiegos ir valgyklos patarnautoja Lorraine Head sujaudino širdį vieno lankytojo ne savo išvaizda, bet sąžiningumu. Išgėręs porą stiklų svecias padavė jai penkinę. Sugrįžusi tarnautoja pranešė jam jog būta dviejų susiklijavusių penkinių ir vieną jų gražino neiškeistą.

Sekandią dieną tas patis svečias atėjo ir užvalgęs apmokėjo sąskaitą, o tarnautojai davė \$50 "tipo". Kita syki jai davė visą šuntinę, vėliau \$50. Lorraine iki šiam laikui nežinojo jų pavardės, bet mano jog jis yra milionierius.

Surado Ne Tik Pinigus, Bet ir Vagius

Iš Dan's Cafe, Detroito, buvo pavogta virš \$5,000. Tie pinigai buvo paslėpti sandėlyje, tarpe degtinės dėžės. Prasišalinus vagims, užiegos savininkas Dan Balis surado prie namo sienos \$1,500, kuriuos plėšikai bėgdami išmetė.

Įtarimas krito ant dviejų asmenų, kurie dažnai lankėsi užiegoje ir atydziai tėjojo iš kur savininkas ėmė pinigų mainymui čekių. Policija pagavo juos ir jų automobilyje užtiko dar \$2,081 senoje Balio dėžutėje.

Dubysos Upė Ir Jos Gražios Pakrantės

Garsi Lietuvos upė Dubysa išteka iš kelių versmių netoli Rekiavos ežero, į pietus nuo Šiaulių. Dubysos krantai aukšti, kalnuoti, apaugę miškais arba gražiomis pievomis. Vanduo sraunus, bet negilus, vasarą gerokai nusenka. Dubysa įteka į Nemuną prie Veluonės. Dubysos praeitis garsinga ir turi visokių padavimų.

Kaip Pempė Gina Savo Lizdą Nuo Neprietelių

Pempės parlekia į Lietuvą kovo mėnesyje. Jos apsisotja balose ir skraidydamos aplinkui šaukia "kyvi, kyvi". Kojos pempė ilgos ir tvirtos — tinka purvynuose ir klanuose braidyti. Balos joms duoda duoną ir gina nuo neprietelių. Klausinius lizde, o ypač vaikams, pempės saugo ir drąsiai gina. Žmogų ir šunį pempė stengiasi nuvesti nuo lizdo: skraido rėkdama pro pat ausis, skrisdama varteliojasi, čia netoliese nusileidžia, čia pabėgęs, čia vėl pasikels kaip sužeista. Dažnai jai tas ir pavyksta: išstebęs žmogus ir pempė ir praeina pro lizdą nepastebėjęs.

Avis ir karves pempės jėga varo nuo lizdų — kerta į akis, lupa su sparnais ir ramūs gyvuliai traukiasi. Priešinininką nuvedusi tolakai nuo lizdo pempė vėl grįžta atgal.

Tragiškas Supuolimas

Uniontown, Pa. policininkas Frank Lemanski gavo įsakymą nuvykti į banką, kur vienas

žmogus mirė širdies liga. Įėjęs į banką jis pamatė, jog miręs vyršikis buvo jo tėvas Mykolas Lemanski, 59 metų.

SLA. 4-tas Apskritys Prisiuntė \$50 Amer. Lietuvių Tarybai

P-nas J. P. Trečiokas, Oakville, Conn. išdininkas SLA. ketvirtos apskrities prisiuntė Amerikos Lietuvių Tarybai čekį sumoje \$50. Tuos pinigus minėtas apskritis paaukojo Lietuvos nepriklausomybės išgavimui.

Si auka yra giliai įvertinama ir apskrities atstovams bei valdybai priklauso didelis kreditas už rūpinimąsi savo senos tėvynės išlaisvinimu.

P-nų J. Arlauskų Sūnelis Einas Sveikyn

Žinomų mūsų veikėjų South Bostone p-nų Juozo ir Julės Arlauskų sūnelis Juozukas, susirgęs vaikų paraližu, tebėra ligoninėje. Prie jo visą laiką būna slaugės. Gydytojų nuomone, berniuko sveikata eina geryn.

J. Lenkevičius, Kenosha Lietuvių Pionierius, Buvo Sunkiai Susirgęs

Kenosha, Wis. — Jonas Lenkevičius, vienas pirmųjų šios lietuvių kolonijos gyventojų, buvo sunkokai susirgęs, bet moderniosios medicinos priemonės nugalėjo tą ligą ir jis vėl sugrįžo namo ir dabar yra rūpestingos žmonos globoje.

Apsilankius į jo namus, radau jį besėdint lovoje ir rūpestingai vartant visokius rankrašius, kurių jis turi labai daug. J. Lenkevičius išgyveno Kenoshoje, Wis. virš 53 metų. Iš pirmųjų mūsų pionierių liko jis tik vienas. Jį reikia priskirti prie darbščių, apsišvietusių, ramių tautiečių.

Apsigyvenęs Kenoshoje, jis sekė lietuvių visuomeninių gyvenimą, šį tą rašinėjo ir stengėsi suburti saviškius. Daug prisidėjo jis ir prie sukurimo čia lietuviškos parapijos. Jis turi nemažai rankraščių, gražiai sutvarkytų, kuriuos norėtų pamatyti atspausdintais. Besikalbant su manim, jis kaip ir visuomet, buvo malonus ir mėgo pajuokauti. — J. K.

Nauji V. Bacevičiaus Muzikos Kuriniai

Šią vasarą komp. V. Bacevičius yra parašęs trečią Stygų Kvarteta, lietuvių temomis ir kitus simfoninius veikalus. Taip pat jis dėsto muziką ir kitiems.

Jo Muzikos Studijoj mokslas prasideda rugsėjo 10 dieną. Nauji piano ir kompozicijos studentai gali užsirašyti ne vėliau rugsėjo 20 dienos. Adresas: Franklin Towers Hotel, 333 W. 86th St., apartment 1014, New York, N. Y. Tel. Tr. 3-8800.

Išsiuntė 20 Pakiukų Tremtiniam Vokietijoj

So. Boston, Mass. — Lietuvai Remti Draugijos 2-tas skyrius šiomis dienomis pasiuntė į DP. stovyklą Vokietijoj 20 maisto pakiuokų. Tam tikslui aukavo sekanti tautiečiai: Silver Zavadskas — \$5; Virginia Tuiniliūtė — \$5, V. Balukonis — \$5, Andrius Striekas — \$5, Petras Trečiokas — \$5, J. P. Tuinila — \$10.

Skyriaus valdyba išreiškia padėką visiems aukavusiems. Draugijos pastangomis iš DP. stovyklų atvežta našlė Stasė Lizdienienė ir sūnus Richardas gražiai įsikūrė.

Gerai Ir Profesionalam Žinoti Lietuvių Kalbą

Adv. A. Shallna Pastebėjo Netikslų Vertimą

Bostonas. — Imigracijos pareigūnai jau ketvertą mėnesių laiko uždarytus Joną ir Liną Smetonius, atvykusius iš D.P. stovyklų. Pastarieji keliavo pas savo dukrą ir žentą Dr. J. Paupeį Chicagoje.

Prieš Smetonius buvo paduotas skundas būk jie "skrynninguose" padavė neteisingas žinias. Greitonai buvo atsikreipta į adv. A. Shallną, Bostone, prašant jo pagelbėti išaiškinti visą dalyką. Šiomis dienomis įvyko viešas tardymas.

Valdžia pasikvietė vietinį dvi siskį kaip vertėją. Bet jam verčiant klausimus ir atsakymus, adv. Shallna, pastebėjo netikslumus ir užprotestavo prieš tai. Valdžios komisionierius priėmė advokato pastabas ir byla pradėjo eiti kita kryptimi.

C. K. Braze Rašo Apie Nuotykius Floridoje

Uruganas Miami, Fla. nepadarė jokios žalos. Tik vienas vaikas žuvo norėdamas išgelbėti savo laivelį, kurį vėtrošė ėmė daužyti. Daugiausiai nuostolių padaryta Palm Beach. Daug namų išgriauta ir žmonių užmušta. Dabar Floridoje vėl šilta ir gražu.

Tokias žinias prisiuntė mums p. C. K. Braze, pirmiau gyvenęs Kenosha, Wis.

HARTFORD, CONN.

Atvykusieji Tremtiniai Neblogai Verčiasi

Į mūsų apylinkę privažiavo tremtinių virš šimto ir visi jau dirba. Vyrų daugiausiai įsipaareigojo prie ūkio darbų ir prie tabako auginimo, kur šiuo metu skina ir laužo. Darbas nelengvas, bet visi yra patenkinti ir nemaža jų jau turi susidėję sutaupi ir yra skolas atsiilyginę. Merginos ir žmonos dirba prie namų ruošos, prie ofisų apvalymo, arba didžiulėse krautuvėse.

Kai kas iš atvykusių Hartforde neapsigyveno, pav. gydytojas Eugenijus Artiomovas (lietuvis), atvykęs pas Petrą Kriščių, išvyko į Brooklyn, N. Y., į Jamaica ligoninę dirbti, sykiu su Dr. Majausku. Pranas Pakštas atvykęs su šeima pas Sekius, irgi išvyko; jis pasuko į Dayton, O., nes ten yra atvykęs Pakšto brolis, muzikas, tad krūvoje "bus smagiau", kaip jie patys išsireiškė išvažiudami. — B. Vedeikis.

Tiek Jų Sulaukėm

Atvyko 11,000 Lietuvių Tremtinių

Š. m. rugpiūčio 31 d. laivu "General Haan" ir New Yorko uostą atvyko 11,000-tasai lietuvių tremtinių. Viso pagal D.P. įstatymą iš 1948 m. jau atvyko 11,106 lietuvių tremtinių.

Rugpiūčio mėnesį atvyko 1,998 lietuviai tremtiniai. Skubėkite pildyti darbo ir buto garantijas. Naudokitės geriausia ir pigiausia proga atsikviesiti tautietį. Garantijų blankus kiekvienu pareikalavimu išsiunčia.

ULR. Fund of America, Inc. 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

Pirmutinės nilono, kojines pasirodė prekyboje 1939 metais, Wilmington, Del.

Rudens Gėlės

Daržely mano, ties langais, Pražydo aštrai, rudens gėlės — Bet man negaila vasarėlės, Nei liūdžiu, kad ruduo ateis — Daržely mano ties langais, Pražydo aštrai, rudens gėlės.

Dangaus mėlynę širdžiai jaukia, Kuri dar vakar mūsų akį Viliojo kaip žiedai plaštakė, Nu debesys pilki jau naukia, O ryt suvys ir aštrų gėlės — Daržely mano ties langais — Bet man negaila vasarėlės, Nei liūdžiu, kad ruduo ateis...

Širdyje turime kiekvienas Savųjų metlaikių juk dienas: Kai myli pirmąsį mergelę — Tai mums pavasarėlis želia; O kai pamatom džiaugsmą didį — Sava tad vasarėlė žydi; O skausmas širdį tau sugėlė — Turį ir savo rudenėlį — Širdyje turime kiekvienas Savųjų metlaikių mes dienas...

Ištikro, Tai Turėjo Buti Nepaprastas Stebuklas

Pittsburgho "Lietuvių Žinios" paskelbė žinią dar apie vieną stebuklingą išgyjimą Lourde. Šį kartą viena vokiečių Ina Maria Hages nuvykusi į tą vietą ieškoti sveikatos. Ji sirgo plaučių ir žarnų džiova. Paskutiniu laiku ji nebevaikščiojo ir į Lourdą ją nuvežė. Ten į antrą dieną ji buvus sveika kaip ridikas. Jeigu tokie stebuklai ištikro galimi Lourde, tai reiktų uždaryti visas ligonines Jungtinėse Valstijose ir ligonius "šiptuoti" tenai.

Našlaitis Ieško Giminių

Neseniai atvykęs į Ameriką 15-kos metų berniukas našlaitis Kazimieras Cerniauskas, gimęs Rietave, Lietuvoje, jo tėvo vardas Mykolas, pamotės pavardė Grauslienė, gyvenęs Pupčiuose, ieško giminių Amerikoje, kurie galėtų jį paimti tolimesnei globai. Giminės prašomi atsiliepti į ULR. Fund of America, Inc. 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

Keletas Žinučių Iš Musų Apylinkės

Jų Klubas, Sako, Gali Būti Pavyzdžiu Kitiems

Karštam vasaros sezonui praėjus Lowellio lietuviai pradeda susirūpinti kultūrine veikla ir ruošiasi su nauja energija vėl pradėti burtis.

DLK. Vytauto Klubas vasaros metu atostogavo keturius mėnesius, o dabar grįžta prie susirinkimų, kuriuos norima pradėti rugsėjo mėn. 11 dieną. Laikė tokių ilgų atostogų Klubui susirinko labai daug svarstyti ir atliktini svarbių darbų. Visiems Lowelliečiams, lietuviams, yra gerai žinoma, kad per paskutinius du mėnesius Klubas yra daug padėjęs lietuviams — DP, ir tik tos paramos dėka daugelis jų, tada buvusių dar Vokietijoje, išsilaukė, o šiandien ne mažai jau randasi Jungtinėse Valstybėse. Čia jie vėl rado Lowellio DLK. Vytauto Klubu narių ir paties Klubu pagalbos ištiestą ranką. Kliubo narių rūpestių šiandieną beveik visai Lowellio ir jos apylinkės naujieji amerikoniai jau turi darbus ir pradeda žmoniškai gyventi.

Klubas naujai atvykusius lietuvius priima nariais be jokio įstojamomo mokesčio, ir juos atleidžia nuo nario mokesčio už vienerius metus. Tai yra pavyzdys kitoms Amerikos lietuvių organizacijoms ir klubams.

Be to, Klubas visiems naujai atvažiuavusiems į Lowellio miestą suteikia dovanėles.

Lowellio DLK. Vytauto Klubas kviečia visus buvusius DP atsilankyti į Klubą ir susipažinti su klubo nariais kurie visomis jėgomis stengsis jiems padėti kiekvienam jų reikale. Tad, Naujieji Amerikonai, dar kartą mes kviečiame jus stoti į Klubą ir į kitas mūsų geras organizacijas.

Padarykime Lowellio lietuvių koloniją darbščiausia ir geriausia. Kviečiam visus!

— Vyt. Ramanauskas.

Padėka

Brockton, Mass. — Praslinkus 1 savaitei po mano atvykimo iš Vokietijos į Ameriką aš apsigrau, taigi visas 6 savaites buvau sergančiu ir nedarbingu. Lankė, šelpė ir maitino mane geros širdies lietuviai Valerija Briedienė ir Adomas Jazukevičius, kuriems aš nuoširdžiai dėkoju.

— Tomas Vasiliauskas.

Dvi Nelaimės Vienu Ir Tuo Pačiu Laiku

P-nia Rozalija Gibson, Baltimorėje, ruošėsi laidotuviams savo 4 metų dukrelės Mary, kuri paskendo ežere. Tuom pat sykiu ji gavo pranešimą iš policijos, jog jos 7 metų sūnus Harvey likosi užmuštas automobilio.

Senas Išradimas, Bet Forma Nauja

Tvirtina, Jog Nuplukusią Galvą Vėl Galima Apželdinti Plaukais

Vokiečių spauda praneša, kad į Berchtesgadeną (kurortas) iš Sveicarijos buvo atvykęs p. Gotthard Schweizer ir atsivežęs visą vežimą baltų žiurkių, demonstravo jas kirpyklų savininkams, įrodinėdamas savo išradimą kovoti su plaukų nūplikimu.

Žiurkęs, savo išradimui įrodyti, jis panaudojęs todėl, kad jos gyvenančios 30 kartų greičiau už žmogų ir kad jų oda yra panašiausia į žmogaus galvos odą.

Anot to išradėjo, pašalinus iš žiurkių maisto Pantotheno

Tai Puiki Dovana Sau Ir Kitiems

Išigykite Šias Vežinigas Knygas Apie Lietuvą

Amerikos Lietuvių Taryba gelbsti išplatinti vertingesnes knygas apie Lietuvą anglų kalba. Sandaros ofise jus galite užsisakyti šiuos veikalus: Constantine R. Jurgela. History of the Lithuanian Nation; 1948 m., 544 ps. stori viršai \$5. Thomas G. Chase. The Story of Lithuania, 1946 metais, 392 puslapiai — \$3.50.

Lithuania, Country and Nation, informacinis leidinys 50c. Pirkėjams duodam! dar 3 nemokami priedai. Pardavėjams skiriama 20% nuolaidos. Jei nenorite sau palaižyti, galite šias knygas puikiai panaudoti, kaip dovaną.

Pažymėkite ženkluku pagedaujama knygą, parašykite savo pavardę ir adresą ir atsiųskite šią iškarpa mums. Mes Jums tuojau pasiųsime knygą išpirktinai (COD).

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

rūgštį, žiurkės po kurio laiko visai prarandantis plaukus. Kada toji rūgštis vėl pridės, ma! žiurkėms duodama maista, plaukai vėl atauga. Sako, kad Šveicarijoje jau yra paravinėjamas tepalas kurio sąstate yra toji rūgštis, esą, pakanka tik tuo tepalu galvoje nuplukusias vietas patepti ir plaukai neužilgo atauga kaip mūras.

Plaukų iškritimui sustabdyti minėtasis šveicaras pataria kasdien suvalgyti slyvos didumo mielių gabalą, juose esą nemažai paminėtosios rūgšties, taip svarbios plaukų atauginimui.

Neatsižvelgiant į šią linksmą žinią plikapakausiai neturėtų per daug džiaugtis, nes naujasis metodas turįs pasisekimo tik tada, jei antgalvos dar yra užsilikęs, kad ir retokas, plaukų vainikas.

LIETUVIŠKA UŽEIGA SO. BOSTONE

CLEM'S TAVERN

K. Sabetskas, Sav. 117-121 A. STREET So. Boston, Mass.

Dar vieną p. Schweizer pataria: "Valgykite ypatingai daug juodos duonos, nes rugių grūdų yra visos plaukų augimui ir jų palaikymui reikalingiausios medžiagos."

Tad, gerbiamieji plikakausiai, gero apetito.

Smėlyje Surado 50 Svarų Aukso

Netoli Kairo, Egipte, smėlio tyruose užtikta dėžė su 50 svarų aukso. Užrašas rodo, jog auksas turėjo būti pristatytas iš Indijos į Amsterdamą. Bet iki šiam laikui niekas nebuvo paskelbęs apie aukso pražuvimą.

Pirmutinis Webster žodynas išleistas 1828 metais.

Jei Norite Pirkti Arba Parduoti Namą — Farmą

Ir Kitokiais Real Estate Reikalais Kreipkitės Į Savo Tautietį **GEORGE WASLO** 911 West 59th Street Tel. WEntworth 6-4837 CHICAGO, ILL.

• MUSŲ NAUJAUSIAS PRODUKTAS •

Skani Lietuvos Kaimo

RUPI RUGINĖ DUONA

IŠVEŽIOJAME CHICAGOJE IR PRIEMIESČIUOSE.

Siunčiame į visus miestus Amerikoje Paštu.

Siuntinius gausite per vieną dieną.

SKAMBINKIT Tel. FRontier 6-4622 Arba RAŠYKITE:

PIVARONAS BAKERIES

4622 So. Marshfield Ave. — Chicago 9, Ill.

SMAGI JAUKI IR MALONI UŽEIGA

SILVER CAFE

S. ZAVADSKAS, Sav.

Čia Galite Gauti Geriausius Gėrimus ir Kartu Laiką

Linksmi Praleisti.

KVIEČIAMI VISI LIETUVIAI ATsilANKYTI!

SILVER CAFE

324 Broadway So. Boston, Mass.

LINKSMIAUSIA UŽEIGA BOSTONE, TAI YRA

SOUTH BOSTON CAFE

V. BALIUKONIS, Sav.

Šioje Puošnioje ir Didelėje Įstaigoje Galite Pasirinkti

Geriausią Gėrimų ir Linksmal Laiką Praleisti.

SOUTH BOSTON CAFE

260 Broadway So. Boston, Mass.

Telefone SOU. 3141

BORIS BEVERAGE CO

JUOZAS ARLAUSKAS, SAVININKAS

PRISTATOM TONIKĄ ir VISOKIOS RŪŠIES ALŲ BALIAMS, VESTUVĖMS ir VISOKIOMS KITOMS PRAMOGOMS Į NAMUS IR Į SALES.

VISAIS REIKALAIS KREIPKITĖS PRIE

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street So. Boston, Mass.

NE GANA ŽINOTI ATOMINĖS BOMBOS SUDETI, KAD JĄ PASIGAMINTI

Kokių Atominės Bombos Paslapčių Amerika Nenori Išduoti

Ji Ne Moksliška. Bet Techniška

Rašo P. DALLIDE

Kai anot Chuchillo, laisvojo pasaulio saugumas šiandien laikosi atominė bomba, kai Amerikos draugai ir priešai vieni kitus siekia išgauti iš J. A. V. atominių bombų gamybos paslaptį, pravartu ir eiliniam piliečiui su tuo, taip svarbiu klausimu susipažinti.

Pirmiausiai, kalbėdami apie atominės bombos paslaptį, mes dažnai joki supratimo neturime, kame ta paslaptis, ir delto mums keistai atrodo, kai žymūs Amerikos mokslininkai ir politikai, vieni sūdo ta paslaptimi pasidalinti su visu pasauliu, o kiti, priešingai, tvirtina, kad net tokie Amerikos sąjungininkams, kaip Anglijai ir Kanadai, tos paslapties išduoti negalima.

Tai nulemiant šiandien atominė bomba politinių jėgų santykių, to klausimo neleidžia apeiti ir sąmoningas piliečio dalyvavimas demokratinio krašto politiniame gyvenime.

Moksliski Principai Nesudaro Paslapties

Kad atominė bomba remiasi tam tikrų elementų atomų skaldymu, tai nėra jokia paslaptis. Viso pasaulio mokslininkai šian dien žino, kad uranijus-235, ar plutonijus-239 sudaro puikią sprogstamą medžiagą. Ant tiek puikia, kad jau reikia daugiau rūpintis ne apie jos išsprogdimą, o apie tai, kaip ta medžiaga nuo sprogimo išlaikyti.

Mokslas žino šiandien ir daugiau elementų, kurie gali būti skaldomi ir naudojami, kaip sprogstama medžiaga. Yra išaiškintos ir įvairios priemonės, sugalvoti ir padirbti įvairūs aparatai atomų skaldymui laboratorijose įvykdyti.

Toks skaldymas yra rodomas studentams kiekviename žymesniame universitete, ne tik Amerikoje, bet ir Europoje, ir net Sovietų Sąjungoje.

Nesudaro paslapties ir reakcijos, įvykstančios atomams skylant. Išreiškiančias tas reakcijas lygtis galima rasti kiekviename moderninės fizikos vadovėlyje.

Pavyzdžiui, kai uranijaus-235 atomas skyla nuo paleisto į jį neutrono, iš to atomo, turinčio 92 protonus ir 143 neutronus, susidaro nepastovus atomas antimonijaus su 51 protonu bei 82 neutronais ir nepastovus atomas kolumbijaus su 41 protonu ir 58 neutronais. Keturi neutronai, įskaitant ir "bombarduojamąjį", po tos reakcijos lieka "laisvi" ir skaldo kitus uranijaus atomus.

Tuo tarpu naujai susidarę nepastovūs antimonijaus ir kolumbijaus atomai skyla toliau. Pav. antimonijus per 5 min. pavirsta terulijum, paprastasis per vieną valandą pasikeičia nepastovia jodina, šioji per 22 val. nepastoviu ksenonu, o ksenonas per 5 dienas pastoviu pagaliau cezium.

Kiekvieną kartą pasiluosuoja elektronas. Pasiluosavę protonai ir elektronai ir sudaro uranijaus sprogstamą medžiagą. Jų skaičius del grandininės reakcijos auga geometrinėje progresijoje.

Kai galutinose išvadose dalis uranijaus medžiagos pavirsta energija, jos kiekis apskaičiuojamas iš Einšteino lygties, nustatančios, kad tas kiekis yra lygus panaudotai masei, padau-

gintai iš šviesos greičio kvadrato. Taigi moksle atomų skaldymas yra jau įvilktas į tikslias matematikos formules.

Tačiau Žinoti ir Mokėti Nėra Tas Pats

Daugelio kraštų mokslininkai žino, kaip pasigaminti atominė bomba. Tačiau ligi šiol ta bomba buvo pagaminta tik Amerikoje. Kodėl? — todėl, kad teorija ir praktika yra čia du skirtingi dalykai.

Pagaminti atominėi bombai reikia daugybės prietaisų, kuriuos gali pasidaryti tik aukštos technikos kraštai. Užtenka paminėti, kad Amerikai pirmųjų atominių bombų pagaminimas kaštavo du, bilionus dolerių.

Tokių sumų tik turtingas kraštas gali pakloti. Nors šiandien atominė bomba galima pasigaminti pigiau, vis tik to pasigaminimo technika yra tokia sudėtinga, kad be nurodymo, kurie procesai ir kokioje eilėje turi būti atlikti, atominės bombos paslaptis yra sunkiai atspėjama.

Užtenka paminėti, kad uranijaus-235 gamtoje nėra, kaip ir plutonijaus. Tuos radioaktyvius isotopus reikia išskirti labai kruopščiomis operacijomis iš uranijaus-238, randamo kai kur gamtoje. Tik per keturis metus Amerikai pavyko iš savo "katronų" surinkti tiek uranijaus-235, kad galima buvo pagaminti atominė bomba. Bet svarbiausia techniška paslaptis yra pačios bombos sudėtymas, leidžiantis sprogimą kontroliuoti.

Uranijus-235 galima ir pasivogti, kaip kad buvo rašoma neseniai spaudoje. Bet nežinant "kritiško kiekio", kurį galima laikyti krūvoje, galima tik save susprogdinti. O iš per mažo kiekio taip pat bombos padaryti negalima, nes sakyti laisvųjų protonų nesudaro tiek, kad kiltų grandininė reakcija, nuo kurios pareina sprogimas.

Taigi reikia daugybės pavojingų bandymų, kol minėtas kritiškas kiekis bus atspėtas. O kai jis bus atspėtas, reikės laikyti bombą nesustatyta, kitaip sakant, reikalinga bomba uranijaus kiekį laikyti atskiruose gabaluose, izoliuotose vienas nuo kito. O kaip iš tų gabalų padaryti vieną, sukontroliuojant sprogimą, tai žino tik patys atominės bombos gamintojai.

Tačiau atominės bombos paslaptis yra techniška. Anksčiau ar vėliau tie kraštai, kurie bombų gamyba interesuojasi, tą kliši nugalės. Ir Amerikai teikiš tik ta pirmenybė, kad ji turės atominių bombų daugiau ir geriau pagamintų.

Komunistai Visur Yra To Paties Plauko

Hamburgo miesto tarybai renkant atstovus į Bonnons suvažiavimą, kiekvienas tarybos narys turėjo asmeniškai prieš urnos atiduoti savo balsą. Po rinkimų suskaičius balsus, paaiškėjo, kad balsų paduota daugiau negu buvo balsuotojų.

Ištyrus nustatyta, kad miesto tarybos atstovai — komunistai imetė į urną balsų daugiau negu jiems teisėtai priklausė. Vokiečių spauda į tokias komunistų darbelius dar vis žiūri kaip į naujienas. Mums tokie komunistų darbai nėra jokia naujiena.

Išradimai Rusijoje

Pasikaibėjimas įvyksta sovietų "univermage" — departamentinėj krautuvėj:

— Si medžiaga man beveik patinka, bet jos spalva nėra skoninga — aiškinasi pirkėja. — Tai yra mažmožis, į kurį aš visai nekreipčiau dėmesio. Po pirmo išskalbimo toji spalva dings be jokio pėdsako.

Palikit Ramybėj

Broliams Lenkams

O, jūs broliai, jūs lenkai, Ar-gi jums ne gėda? Juk godumo kirminai Jūsų tautą ėda.

Nuo senovės mes broliai, Kaip jūs mus vadinat, Negyvenat teisingai, Brolystę gadinat.

Jūs šiandieną pavertti, Belaisvę pažįstat, Ziaraus prieš kremtami, Brolių gnaibyt drįstat.

Jau Warszawa užmiršta, Vilnius jums temielas, Ranka jūsų ištiesta Į lietuvių sielas.

Jūs juk žinot nuo tėvų Vilnius kam priklausė. Jis ne lenkų, lietuvių, Tado, ne Tadeuszo.

Zeligowskių šios kartos Jūs nebeauginkit, Ant sostinės Lietuvos Nebesikėsinkit.

Susipraskite, lenkai, Pažinkit teisybę, Ir pagerbkite šventai Tautos nuosavybę.

Mes su Lietuva kartu Vilnių sau atgausim. Sūnų mūsų narsumu Mes jį atkariausim.

Jūs kariaukite, lenkai, Už Warszawą jūsų, Nesirūpinkit, broliai, Apie Vilnių mūsų.

Gediminas Vilnių mums, Įkūręs paliko. Nepriklausė niekad jums, Supraskit dalyką.

Tad negeiskit svetimų, Tik savo dabokit, Vilnius yra lietuvių, Jūs nebesvajokit.

— Perkūnas.

Viską Suprato Tik Ne Tą

Vienas garsus fizikas aristokrato namuose aiškina svečiams apie dvigubą kabelį tarp Europos ir Amerikos, kuris tuo laiku buvo užbaigtas. Vieną ponitūtė, atydziai klausiusi, pastebi:

— Visą supratau iki mažiausios smulkmenos. Vienok man, neaiškūs vienas dalykas: kaip jai pereiti telegramos pet Atlantiką nesušlapusios?

Ir Milicija Bėga

Berlyno vokiečių laikraštis "Social - Demokrat" praneša, kad trys liaudies milicininkai už mėginimą pabėgti į vakarų zoną, rusų kariuomenės teisime Potsdame buvo nuteisti po 16 metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

Lietuviški Margumynai

Šventoji Ugnelė

Ir reik juk taip, kad tuo metu, kai Birutė pajūriu nešė kodalyj broliams-žvejams valgi, tuo pačiu pajūriu jojo Kęstutis, Didysis Lietuvos Kunigaikštis.

Pirmoji "Šventosios Ugnelės" Birutės kalne saugotoja Birutė. Platokai padangei ši ugnelė švietė-žerėjo, šildė-ivakšėjo. Čia krašto židinys. Čia Zemaičių padangės ugnis. Iš čia zemaičiai nešėsi ugnelę, kai sava užgesdavo, kai storas pelenų sluoksnis pirkšnių nebeišlaikė.

Kiekviena šeima turėjo savąjį židinį. Juos saugojo irgi mergelės, skaisčios, kaip rūtos-lelijelės.

Tačiau Birutės židinių židinys.

Kame kitą tokį židinį galėjai Zemaičius aptikti? Prie Salantų Garždelėjų Godingoj ar Vilkių Deivakrėslėj? Ar Šatrijos kalne ar Medvėgalyj? Ar Rietavalkė, ar Zarėnų Plienioj, ar Platelių Mikytuose, Telšių Džiuge, Plunpės Atžvilgoj, Gegėnuose ar Grūstėj prie Sedos?

Nežinau. Kiti tegu pasako. Ir Saugotojos Šventosios Ugnelės Birutės kalne — skaisčiųjų mergelių skaisčiausios mergelės.

Didžioji Ugnelė platesnei Padangei. Skaisčioji tos Ugnelės mergelė visam kraštui. Ji liko motina Didžiojo Vytauto plačiausios tėvynės Garbingojo Vado.

Valdė ne vien Zemaičius. Kiti glaudės po jo sparnu. Pas jį užuovėjo ieskojo. Prašė, kad apsaugotų, padėtų. Ir save ir savus jam pavesdavo, savas žemes atiduodavo.

Birutės Vytautas plačiai išgarsino gimtąjį kraštą. Jis nuo krašto pirmosios Šventosios Ugnelės didžiojo židinio. Jam didelis už savuosius kelias, platus. Nors kalnuotas, duobėtas, bet ryškiai nugalėtas.

Staigūs atsitikimai nelemtus įvykius sukėlia. Gamta eina lygiai — nuosakiai. Bet šuolį padarius savas paslaptis atskleidžia.

Ar ežeras nuseko, ar žemė plyšo, tuoj žinia nauja pateko, tuoj turtai kyšo. Ir dvasiški Ugnelės Šventos. Ir kūniški žmogaus rankos žiaurios.

Staigūs įvykiai greitai — nepastovūs. Nelauktai kyla, nelauktai dingsta, nusinėsdami ir ilgai kurtas vertybes. Ir sulaikydami ramaus darbo tvirtus pagrindus, išversdami gilių šaknų didžiulius medžius, pavėsio, užvėjos — vaisių teikusių senoms kartoms per ilgus metus, naujoms kartoms daug vilčių, daug žemiškos jėgos.

Stambieji įvykiai, kaip audros, praužia, kaip viesulas, griaudamas — kankindamas. Smulkučiai darbeliai vis eina ir eina pirmyn.

Teberusena Zemaičiuose tos mažutės giminių — šeimų šventosios ugnelės. Tebesaugo jas sava kalba, papročiai gerieji. Tėvynės meilė ir eina ir sklin-da. Ir auga vaikai — galiūnai. Ir žiba žiburėliai — ugnelės šventosios rankose ir širdy mėgelės skaisčiosios.

Kiekvienas po šipulėjį, kiekviena po šapelį tik vis į krūva, į vieną alką ar šventovę. Išaugo nauji kalnai, sukils staigios audros, gražino, kas pražudyta, atstatys, kas suardyta.

Ugnelės Šventosios Zemaičiuose rusena — rusens. Mergelės skaisčiosios gyvena — gyvena.

Čia tukrojo kelio pradžia. Čia ateities gyvenimo parama.

— Ig. Koncius.

Amerikiečių Vieša Opiniija

Sovietų Agresijos Aukos

New Orleans, La. dienraštis "Times Picayune" rašo:

— For the 300,000,000 inhabitants of the 12 North Atlantic nations, the pact is certainly, as Sen. Connally said, "a flaming sign to any aggressor. Do not enter the North Atlantic area." Estonia, Latvija, Lithuania, Bulgaria, Romania, Poland, Hungary, Czechoslovakia, Yugoslavia and Albania have been delivered up to the Kremlin. "Overshadowed by the might of their Eastern neighbor, and alone, one by one, they have been subjugated by aggression from within and without."

Užkariavimų Banga Nesustoja

Kalbėdamas J. V. Senate, sen. Jenner pareiškė:

— Mr. President, I rise to address myself to the subject before us, the ratification of the North Atlantic Pact.

Let me say at once that it is a matter of deep conviction with me that the responsibilities recognized by this pact are responsibilities which we should not seek to escape and which indeed we cannot escape. It is a matter of paramount concern to us that the world is once more ant all too quickly faced with the necessity for restraining the expansion of a predatory power whose ambitions and purposes know no bounds. In rapid succession that power conquered tiny Finland, subdued Latvia, Lithuania and Estonia, and destroyed their independence, joined with the other inter international gangsters, Hitler, in seizing half of Poland; then having fallen out with its partner, as is the habit with gangsters, seized the rest of Poland;

then in rapid order overran the Balcan countries, Hungary and finally Czechoslovakia.

Kada Ištikro Moterys Pradedą Senti?

Daug Kas Pasikeltė Mūsų Pažiūrose Į Šį Klausimą

Vienas didžiausių šio šimtmečio išradimų yra tas, kad žmonių jaunystė ar senatvė jau neturi tokių griežtų rubežių kaip seniau. Pirmiau dvidešimties metų mergina jau skaitėsi subrendusia moteriške ir net "sena pana", ir jį galvotrukčiais ieškojo sau vyro.

Šiandie turime visai kitokią pažiūrą. Mergina trisdešimts penkių metų neskaitoma "senmerge" vien del to, kad ji pasiekė tokio amžiaus. Pradžioje dabartinio šimtmečio ir ankščiau moteriškė sulaukusi 50 metų jau skaitėsi senute ir vieta jai buvo už pečiaus kalbėti ražančių. Šiuo laiku tokios moterys dar pilnos energijos, gyvumo ir dalinai "atrakcijos".

Vedy amžiaus negalima tiksliai aprubežiuoti. Merginos pasiekusios 35-40 metų tinka vedy boms taip kaip ir jaunesnės. Manymas, jog tame amžiuje sunku tikėtis susilaukti kūdikio arba bük gimdymai tokiaime

periode būna pavojingi, neatitinka tiesai.

Kas gi daugiausiai prisidėjo prie pakeitimo senųjų pažiūrų? — klausia atsakyti. Anuomet vidutiniai žmogaus gyvenimas tęsė 43-45 metų, o dabar jis pašoko iki 65-67 metų.

Mokykloje

— Jeigu barometras krinta, tai kas yra to reiškinio priežastimi? — klausia mokytojas. — Vinis, kuri buvo blogai įkalta į sieną.

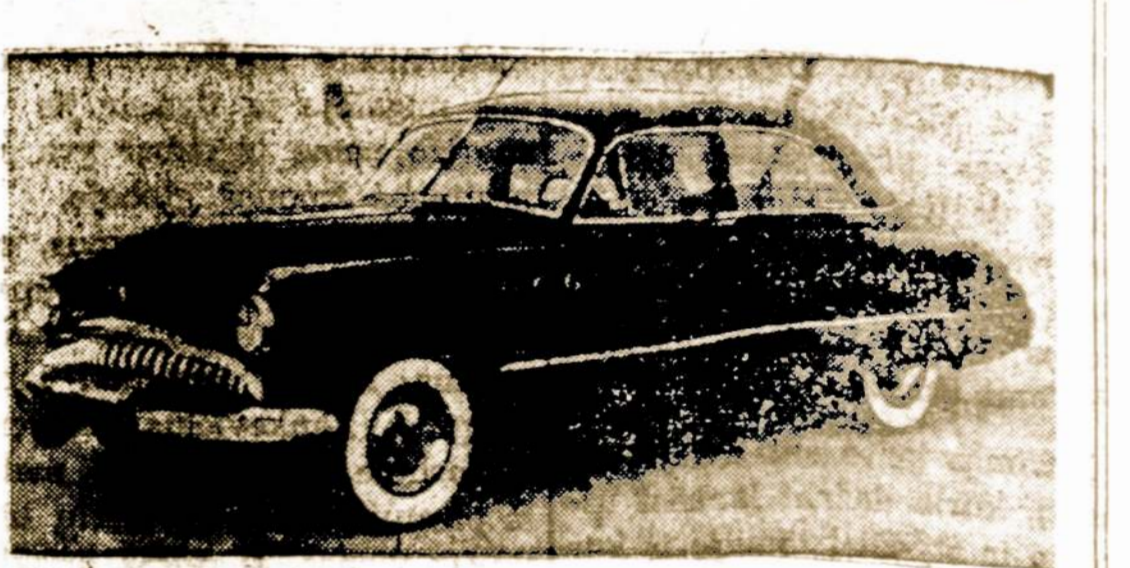
AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted St.

LIETUVISKI IR AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIAIS SKONIUS. MANDAGUS PATARNAVIMAS

Greitai Bus Mažas Buick!

Žingeidumui Kreipkis Pas DAN KURAITIS

MILDA BUICK SALES

907 W. 35th St. — Ph. LAf. 3-2022

CHICAGO, ILLINOIS

LAKESIDE REZORTAS

Yra Ideališkiausia Vieta Praleisti Atostogas

Golfo Laukas — Teniso Laukas — Šokių Salė — Puikūs Pėwaukeė Ežero Pakraštys Maudytis ir kiti įvairumai.

TARP PUKIŲ, ŽALIUOJANČIŲ MEDZIŲ STOVĖ PUOŠNUS VIEŠBUTIS

Atėjus Vasarai, Vėl Prisimename Lakeside Rezortą Pėwaukeė, Wis., Kurio Savininku Yra p. Pranas Bastis. Siame Pėvėksle Matome Centralinį Namą — Viešbutį, Kuris Stovė Apsuptas Medžiais. Aplink Jį Išskleidyta Daug Kitų Gražių Namų Vasarotojams. Lakeside Rezortas Primena Mums Puikų Dvarą Lietuvoje, Aprūpintą Moderniškais Įrengimais.

KAIP PASIEKTI?..

Automobiliais — iš Chicagos reikia imti kelią No. 41 ir važiuoti iki Wis. 100 kelio. Čia sukti į kairę ir važiuoti iki kelio No. 16. Čia vėl sukti į kairę ir važiuokit kol pervaziuosit Pėwaukeė miestelį. Pėvėžiavė miestelį, sukti į kelią "J" ir važiuokit iki skerskelio "K E. Pasukę į kairę, už 1 mylios privažiuosite šį gražių Rezortą.

Taupyimas Moka Gerus Dividendus

- Kiekvienas, kuris kas savaitę arba kas mėnesį taupo nors truputį, — taupo planingai.
- Taupyti reikia įprasti. Taupyk nors mažai, bet reguliariai.
- Nuo 1905 metų kiekvienam taupytojui Mutual Federal Savings moka gerus dividendus du kartų į metus.
- Kiekvieno taupytojo sąskaita apdrausta iki \$5,000 per Federal Savings and Loan Ins. Corp. nuo 1935 metų.
- Pradėkit Taupyti Šiandien!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 WEST CERMAK ROAD
PHONE: VIRGINIA 7-7747

CHICAGO 8, ILL.
JOHN J. KAZANAUSKA, Pres.

VALANDOS: Pirm., Antr., Peikt.—9 v. r. iki 5 vak. Ketvirtadienį— val. ryto iki 8 vak. Trediad.—9 val. ryto iki 12 val. vidurdienio. Šėštadienį—9 val. ryto iki 1 val. po pietų.

LIGA, KURIA DAUGELIS SUSERGA ATEJUS RUDENS LAIKOTARPIUI

Papuliari Rudeninio Sezono Liga - Hay Fever

Siomis Dienomis gal pati "ma dnuista" liga yra Hay Fever. Hay fever yra alerginė reakcija, kuri pasireiškia akių, nosies gleivinėse ir sinusose (tuštimuose galvos arba geriau sakant veido kauluose). Hay fever yra visuomet surištas su alerginėmis ligomis, kurios pasireiškia ir kituose šeimynos nariuose, žodžiu tai dažnai yra palinkimas, šeimos istorija.

Symptomai yra čiaudėjimas, nosies užsikimšimas, "nosies bėgimas", niežėjimas apie nosį ir akis, šviesos blyšimas. Šie simptomai gali pablogėti arba nusiraminti ir tai pareina nuo erzinimo stiprumo, nuo temperatūros, šviesos. Dauguma ligonių blogiausia jaučiasi rytais, tik atsikėlus; kiti — kai keičia savo poziciją.

Rytinėse valstijose (Eastern United States) skiriama trys periodai: kai medžiai žydi—ko-vo, balandžio ir gegužės mėnesiais, antrasis periodas — kai žolės prinoksta vilybanu gegužėje, birželėje ir liepos mėnesiais ir trečiasis periodas iki šalnų — vidurio rugpiučio mėnesio.

Sie "ataakai" pasikartoja reguliariai kiekvienais metais, todėl tiksliai data, kada pirmieji simptomai prasideda yra labai svarbu tolimesnei diagnozei ir gydymui. Diagnozė kurioms žolelių, žiedams ar dulkelėms ligonis yra jautrus yra nustatoma tam tikru odos tyrimu (skin tests).

Ji oda yra įbrėžiama, įleidžiama arba įtrynoma bandomosios medžiagos ir paskui laukiama rezultatu. Jei oda parausta arba atsiranda pūslelės, tai reiškia, kad ligonis yra jautrus toms medžiagoms.

Gydymas nuo hay fever susideda iš mažinimo jautrumo, moksliskai tariant — desensitacija.

Kai kada hay fever pereina į asthmą, tačiau paprastai neatsiranda jokių komplikacijų.

Nosies uždegimas, skinitis, kuris turi specifinį varda vasomotorinis rhinitis yra panašus į hay fever, bet kartojasi ne būtinai tam tikrais periodais, atakais.

Nosies gleivinė yra išblykusi, paburkusi, nosis užkimšta, nosies sekrecija (nasal discharge) padidinta, čiaudėjimas.

Si liga pasitaiko nuo išorinių priežasčių — įkvėpavimo pu-

Kivirciai Belgijoj Del Leopoldo Grizimo

Svarbiausiu vidaus klausimu Belgijoj šiandie yra buv. karaliaus Leopoldo III grizimas ir sosta. Dešinieji nori kad jis griztu, o kairieji priešinasi. Tuom tarpu Leopoldas gyvena Šveicarijoj ir laukia kas is to visko iseis.

Priešrinkai nurodo į sekančius jo prasikaltimus. 1) 1936 metais nutraukė sąjungą su Prancūzija ir tuo būdu neleido užbaigti Maginoto tvirtovių liniją. 2) Įsiveržus vokiečiams gegužio mėn. 1940 metais, karalius Leopoldas greitai kapitulavo, pastatydamas pavojun kitų sąjungininkų armijas. 3) Būdamas įsai vokiečių priežiuroje jis vedė paprastą Tergaitę ir tuo būdu pažemino karališka "unorą".

Tuom tarpu jo šalininkai tikrina, kad Leopoldas kapitulavo, matydamas jog pasipriešinimas nebuvo įmanomas, o del vedybų, tai jos esančios privatinis Leopoldo reikalas.

dros, arklio ar katės plaukų, kurie jaudina nosies gleivinę ir sukelia visus tuos simptomus, kaip ir hay fever.

Kai kada ir maistas gali sukelti panašius simptomus. Pastebėta, kad kai kurie žmonės yra jautrus uogoms, kiaušiniams, kviečiams ar net pienui.

Šie simptomai gali tęstis dienomis, mėnesiais arba net metais, su tam tikrais pagerėjimais ar pablogėjimais. Dažnai nosyje randami polypai arba sinusų chroniškas uždegimas.

Sios abi ligos dažnai yra sumaišomos ir bendru vardu vadinamos hay fever.

Skirtumas, kaip sakiau, yra tas, kad tikrasis hay fever būna periodais, visai išnyksta po šalnų. Maži vaikai pradeda savo liga su egzema, vad. infantile eczema (kūdikių egzema), išbėrimais, o vėliau — asthma.

Vasomotor rhinitis atsiranda nuo erzinimo, paeinančio nuo dulkių, kartais kavos, tabako, alkoholio, plunksnų, plaukų arba maisto. Si liga gydoma šalinant priežastį, o hay fever — šalinant arba mažinant jautrumą (desensitization).

— Dr. Milda Budrys.

Skrudė Buvo Priežastimi Automobilio Kolizijos

Toks mažas gyvūnelis kaip skrudė buvo priežastimi automobilio kolizijos. Mrs. Mary E. Baldwin, iš Colchester, Conn. vairuodama mašiną pajuto ant rankos skrudę. Kai ją bandė prašalinti, tai neteko kontrolės ir automobilis atsimušė į medį.

Laimei, nukentėjo tik vežimas, bet ne pati p-nia Baldwin.

Keliaujantieji orlaiviu iš Anglijos į Prancūziją gali pasiimti su savim ir automobilį. Orlaivis nugabena ir tą mašiną.

Varstotas

Rašo Dr. Albinas

Nėra Mėsos, Nebus Nei "Pėtnyčios"

Kaikurie dipukai kaišioja amerikiečiams lietuviams materialiskumą. Girdi, mūsų galvosena, būdas ir elgsena nukreipta į dolerius. Bet jeigu kuris laikraščio redaktorius ar jo atstovas, paprasčia duoti kokį nors kojarastį (dažnai taip būna) spaudai, tai šis klausia: Kiek už tai mokėsite? Kai jam paaiškinama, kad amerikiečiai yra idealistai, spaudai ir apšvietai dirba nemokamai, tai dipukas atsako: Nėra mėsos, nebus nei "pėtnyčios".

Amerikos lietuviai nėra materialistai. Priešingai, jie yra idealistai. Jie yra daug savo prakaitu uždirbtų pinigų į BALF'ą, jie sukūrė spaudą, draugijas, suvienijo lietuvius, išlaikė savo kalbą ir papročius. Pagaliau, sukūrė Amerikos lietuvių istoriją. Ne tiesa, kaip vienas dipukas dejuoja: kas daryti, kaip parašyti Amerikos lietuvių istoriją. Tegul jis tikrai pasižiūri į Amerikos lietuvių spaudą, ras istoriją parašytą. Jeigu nebūtų buvę Amerikoje draugijų ir lietuvių solidarumas tautinio susipratimo, tai dipukai nebūtų turėję nei į ką šauktis pagalbos.

Kas dėl materializmo, tai komunistai tuo rūpinasi. Jie stengiasi padaryti taip, kad darbo nebūtų, kad visi liktų "ponais".

Moterys Be Skrybelaičių

Buvo laikas, kad už juokinę atrodančią tabalaiką reikėjo mokėti \$15. Tada kepurinkai darydavo gerą biznį. Bet jie apsiriko. Mat, beieškodami mādų, priėjo prie to, kad kepurė ar skrybelaitė virto nebe kepurė, bet ragu, gėle ar šiaip skurduro šmotu. Moterys vis dar bandė ir tokiomis "puošti".

Kuom Reikėtų Daugiau Rūpintis?

BALF'o Vadovybei Ir Visiems Jo Veikėjams

Bevykstant sparčiai lietuvių-tremtinių emigracijai iš Europos ir užjūrius pradeda aiškėti, kad dėl įvairių ligų iš Vakarų Vokietijos ir kitų šalių negalės išvykti ir naujose šalyse savystovų gyvenimą susikurti apie 5.000 lietuvių. Be to ligos tremtinių tarpe nuolat plečiasi ir džiovininkų skaičius auga.

Visi šie tremtiniai reikalingi lietuvių labdarinių organizacijų ir pirmoje eilėje BALF'o pašalpų ir visokios medžiaginės paramos. Tuo tarpu BALF'o lėšos nuolat mažėja ir parama paliegtiems išsenka.

Paskutiniiais metais BALF'as daugiau susirūpino tremtinių emigracijos organizavimu ir šioms reikalams skiria nemažai pinigų. Pasiuntė net du savo įgaliotinius ir Vakarų Vokietiją. Čia veikia dvi įstaigos. Tremtinių įkurdinimo reikalais rūpinamasi ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Visa BALF'o emigracinė veikla remia įvairių daugiausiai tik į Jungtines Amer. Valstybes.

BALF'as esminiai negali pagalbėti tremtiniams visuose emigraciniuose reikaluose. Šiuos reikalus galutiniai svarsto ir sprendžia U.S.A. ir kitų kraštų specialūs valdininkai emigracijos reikalams. BALF'o BALF'o įgaliotiniai atlieka tik tarpinin-

Kai pamatė, kad niekas neišėina, matė jas. Nežinau, kaip kitur, bet Chicagoje visą vasarą neteko man matyti nei jaunos, nei senos moters su skrybelaitė. Pasirodo, kad jos gali apsieiti be skrybelaičių ir dar gražiau atrody. Skrybelaitės dabar atėjo, bet niekas jų nema. Blogas biznis kepurinkams. Turėtų ir vyrai taip daryti. Milionus sutaupyti.

kų darbą emigracijos įstaigos. Bet šita darbą sekmingai gali vykdyti gausios lietuvių organizacijos Vakarų Vokietijoje. Pavyzdžiui, tarpininkauti gali Lietuvių Tremtinių Bendruomenės Centro Komitetas ir Apylinkių Komitetai, Lietuvos Raudonasis Kryžius, Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas—VLIK'as ir jo Vykdomoji Taryba. BALF'as galėtų toliau rūpintis tik darbo ir bučo garantijomis.

Todėl, besitarianant BALF'o metiniam Seimui, maloniai siūlau BALF'o Vadovybei ir visiems jo veikėjams svarstyti ir nutariti:

tuoj pat sustabdyti visas BALF'o išlaidas emigraciniams tremtinių reikalams ir jas skirti vien sergančiųjų ir pavargusiųjų tremtinių šalpai.

L. SMULKSTYS.

Buvęs Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Vyriausiosios Revizijos Komisijos sekretorius.

Anglų Spauda Pataria Laikyti Vokiečius Geležinėje Rankoje

Londonas. — Anglų spauda pradėjo baidytis atgimstančios vokiečių pramonės, kuri galinti pakisti koją anglų bizniui. Tos dvi šalys vėl pradėsiančios konkuruoti už pasaulinės rinkos likučius. "Daily Express" aną dieną parašė: "Kol dar yra laiko Didžioji Britanija privalo traktuoti vokiečius taip, kaip jie užsitarnavo — kieta ranka. Vokiečiai dar nėra išsžadėję sumanymo paglemžti mus."

"Daily Mail" tikrina: "Vokiečių nacionalizmas nėra žlugęs, jis gyvuoja. Nazų įtaka yra milžiniška. Alijantai privalo žiūrėti, kad vokiečiai neatsigaugtų." Tuom tarpu Churchill deda visas pastangas, kad įtrauktų Vokietiją į laisvų valstybių seimą vakarų Europoje. Jis nujauci, jog vokiečiai gali būti geri pagalbininkai kovoje su bolševikių agresija.

25 METŲ SUKAKTUVĖS 25

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, siemot sukanka 25 metai pasakmingo finansinio gyvavimo. Pasinaudodami ta proga, mes tariame širdingiausiai ACIU visiems mūsų būsimiems ir dabartiniams šerinininkams. Tikrai su jūsų nuosirdžia parama ši Bendrovė galėjo išaugti iki su virš \$4,000,000.00 Dolerių turto.

Mes kviečiame mūsų šerinininkus ir abelnai visus Chicago Lietuvos — atsilankyti į mūsų puikiai įrengtą raštinę, kuri vienoj iš gražiausių Lietuvių kolonijų Amerikoje — 6234 So. Western Avenue (Marquette Park). Kiekvienas atsilankęs sukaktuvių iškilnėse gaus naudingą ir atmintiną dovaną, kurios prasidės su pirmą dieną (July).

Štai kodėl tamsta turėtumėt pasidėti savo pinigus šioj tvirtoj, Federališkai išurintoj finansinėj įstaigoj.

- No. 1—Todėl, kad pas mus visų indėliai yra pilnai išurinta iki \$5,000. by an agency of the United States Government.
- No. 2—Todėl, kad pas mus galite pradėti taupymą su \$1.00 daugiau, jeigu norite, arba galite pasidėti didesnę sumą.
- No. 3—Todėl, kad pas mus taupomi pinigai neša aukščiausią dividendą 3% (our current rate).
- No. 4—Todėl, kad pas mus, pinigai buvo ir yra išmokami pareikalavus.
- No. 5—Todėl, kad pas mus, galite taupyti arba išsiimti laiškais. Dėl informacijų rašykite arba paskaukite — GROVEHILL 6-7575.
- No. 6—Todėl, kad pas mus galite gauti paskolą pirmų morgičių lengvais mėnesiniais išmokėjimais.
- No. 7—Todėl, kad pas mus galite atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus, mūsų raštinėj galite apmokėti visokiąsias bilas, su money orders, arba su mūsų čekiais.
- No. 8—Todėl, kad pas mus, visada ir visiems patarnavimas yra mandagus ir teisingas.

Rekomenduodami mūsų draugams, meldžiame priminti, kad CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, teisingai tarnauja Chicago Lietuvos, finansiniuose reikaluose, per 25 metus. Laikė didžiosios depresijos, kada didžiama finansinių įstaigų uždarė biznio duris, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, per tuos sunkius laikus, pasekmingai atsilaike, išmokėdama kiekvieną centą savo taupytojams.

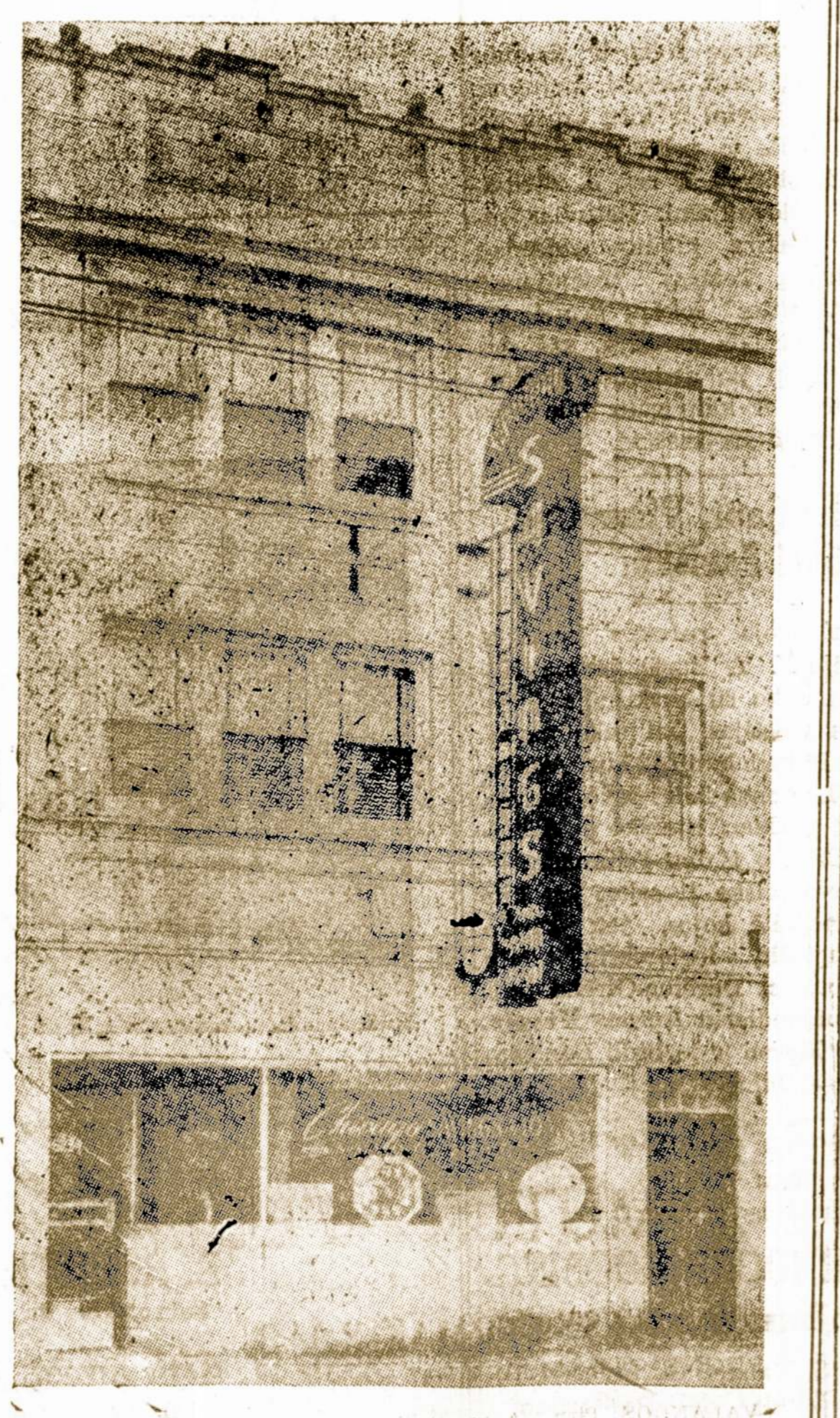
Malonu pranešti mūsų šerinininkams, kad CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION Board of Directors ir vėl užyrė išmokėti 3% dividendų (per annum) visiems mūsų taupytojams už pirmus 6 mėnesius šių metų.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

JOHN PAKEL, President
6234 So. Western Ave. Tel. GROvehill 6-7575

Pinigai padėti iki 15 dienos Liepos (July), gaus dividendą už visą Liepos mėnesį.

Mokame 3% Ant Visų Indėlių

BENDROVĖS NAMAS

LIUDĖSIO VALANDOJ
Saukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. 3319 Lituania Ave.
Prospect 6-0099 YArds 7-1138-1139
Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplytą arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YArds 7-1741-1742
4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAfayette 3-0727
DYKAI KOPLYCIOS VIŠOSE CHICAGOS DALYSE
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. WGES. 1390 k.

Nuliudimo Valandoj
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
Laidotuvių Direktorius
DVI MODERNIŠKOS
KOPLYCIOS
JŪSŲ PATOGUMUI:
ANTHONY B. PETKUS
6812 So. Western Avenue, Chicago
Telefonas GROvehill 6-0142
1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas TOWN Hall 2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansininkam stoviu priimanamas.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
— NARIAI —
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS
Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Kopolyčias Visose Miesto Dalyse
LACHAWICZ IR SUNUS
Phones: Virginia 7-6672-6673 PULLman 5-1270
2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.
A. M. PHILLIPS
3307 So. Lituania Ave. Phone YArds 7-4908
ALFRED VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone Olympic 1003
P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YArds 7-1419
J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone LAfayette 3-3572
LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 So. Michigan Ave. Phone PULLman 5-9661
PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th Street Phone SEeley 3-5711

Chicagoje

Atvyko į Chicago Rinkti Žinių Apie Jievtę

Prieš porą dienų "Sandaros" įstaiga aplankė rašytojas-žurnalistas Ch. J. Howard, iš New Yorko. Jis pasisakė renkas žinias apie Jievtę Paulekiūtę-Rockefeller ir rengiasi parašyti jos biografiją.

Besikalbant jam buvo papasakota apie Jievtę kokia ji buvo mokyklos amžiuje, kaip ji laimėjo grožio kontestą ir "Miss Lithuania" titulą pasaulinėje parodoje Chicagoje. Minėtas rašytojas pažadėjo prisiųsti savo veikalo kopiją, kai jis bus atspausdintas.

Mrs. Anelė Eurevičienė Sirguliuoja

Mūsų gero prietelio Petro Eurevičiaus žmonai Anelėi buvo padaryta sunki operacija. Neseniai ji grįžo namo, bet praeis šiek tiek laiko iki ji pasveiks.

P-nai Eurevičiai gyvena Beverly Hills apylinkė, 10528 S. Campbell Ave.

Prof. Vl. Jodeikai Sekas Neblogai Portland, Ore.

Prisiųstame laiške prof. Vladas Juodeika sako, jog gyvena gražiam Portlande, Oregon, kur klimatas labai malonus. Jis laiko paskaitas vietiniam universitete iš ekonomijos srities ir dėsto vokiečių kalbą. Sykiu jis prisiuntė gerus linkėjimus "garbingam Rūgštaus Pieno Klubui".

P-nia R. Slapikienė Turėjo Iškilimą Namuose

Zinomo Brighton Park biznio žmona, p-nia Rožė Slapikienė, pereitą sekmadienį minėjo vardadienį, savo namuose, 4140 So. Maplewood. Surengtose vaišėse dalyvavo nemažai svečių. P-nų Slapikų sūnus Viktoras yra daktaras.

Išlydėjo Žymų Svečių į Detroitą Su Dovanomis

Siomis dienomis pas p-nus A. Churus, Bridgeporte, viešėjo jų giminaitis Vytautas Alanta, buvęs "Lietuvos Aido" redaktorius Kaune. Grįžtant jam į Detroitą, kur jis apsigyveno, p-nų Churų dukte, p-nia Bernice Žemgulis ir jos giminaitė Stella Jackson nupirko svečiui rasošą mašinėlę, Royal firmos.

Grįžo Iš Atostogų Dr. Juozas Gudauskas

Dr. Juozas Gudauskas su žmona Giedre praleido keturias savaites važinėjamas aplink Michigan ežerą. Bet geriausia vieta jam atrodė Pentwater rezortas, kuris labai panašus į Palangą.

Pasak Dr. Gudausko, keliaujant malonu buvo sustoti prie ežerų ir žuvauti, bet vienas dalykas jam įkirėjęs, tai kasdienai valgyti žuvį.

P-nai J. Dantai Pasuko Į Naująją Angliją

Antro karo veteranas ir Dariaus Girėno posto narys Joseph Danta su savo žmona pereitą šeštadienį išvyko į rytines valstijas trims savaitėms atostogų.

Ta proga jie aplankys Providence, R. I. ponios Dantienės dėdę kun. Vaitekūną, vietinės lietuvių parapijos kleboną, Kiek

daugiau laiko praleis Hartford, Conn., p-nios Danta tėviškėje, kur gyvena jos tėvai Vilimavičiai ir daug pažįstamų bei draugų.

P-nai J. Užandiniai Minėjo Savo Sidabrinių Vedybų Jubiliejų

Gerai žinomi mūsų tautiečiai, p-nai J. Užandiniai, 6753 South Maplewood Ave. šauiniai paminėjo 25 metų vedybinių gyvenimo sukaktuves. Susirinko nemažai svečių, kurie palinkėjo jubilijatams dar daug laimingų metų ir sykiu įteikė jiems įvairių dovanų.

Dalyvių tarpe buvo p-nia Stella Nover, p-nai Viktoras ir Rozalija Slapikai, p-nai K. Skenuliai, p-nia L. Kasmauskas, p-nai Antanas ir Emilija Miliauskai, p-nia Jieva Jakubonis, p-nai A. Dauniai, p-nia Griecius ir daug kitų. Visi svečiai buvo puikiai pavaišinti.

Pasveiko D. Zdanis

Mūsų kaimynas D. Zdanis buvo susirgęs. Gal būtų ir jį paveikė karščiai, o gal kas kitas buvo užklupęs. Bet pasak jo: "Nuėjau pas Dr. Emiliją Kruką ir ji mane greitai pagydė."

Pasiruošimai Vyksta BALF'o Seimui

Kaip žinome, Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo Seimas įvyks spalio 7 ir 8 dieną, Philadelphiaj. Skyriai ir remiančios fondą organizacijos prašomos atsiųsti delegatus ir paskirti aukų.

Seimo vieta — Benjamin Franklin Hotel, Chestnut St. ir 9th Street. BALF'o skyriai daugelyje vietų jau pradėjo rengtis seimui. Kiti turėtų pasekti jų pėdomis.

Jų Vestuvės Buvo Šaunios

Pereitą sekmadienį įvyko šaunios vestuvės Richard Mason su Eleonora Pilkiute. Po bažnytinio ceremonijų Sv. Jurgio bažnyčioje, buvo suruošta puota Dariaus-Girėno salėje, kur dalyvavo apie 300 svečių.

Kultūros Darbe

Lietuvių Mokyklai 36 Metai

Bridgeporte gyvuojanti Amerikos Lietuvių mokykla, 816 W. 33rd Place veikia jau 36 metai. Jos vedėju yra J. Olekas, pilnai atsidavęs tam darbui asmuo.

Dabar tą mokyklą lanko buvę tremtiniai, norėdami išmokti anglų kalbos. Kiti mokinasi rašyti mašinėle, skaitliuoti ir pan.

Mokykla veikia 5 dienas į savaitę, dienom ir vakarais.

P. Vasiliauskas Jau Baigia Pasveikti

Nuo vasario 14 dienos š.m. išgulėjęs Chicago Memorial ligoninėje, Pranas Vasiliauskas, 3343 So. Wallace St. grįžo namo, pagydes kairę koją.

Jis buvo sulaužęs darbe kojos kaulą ir gydymas užtruko veiks septynių mėnesių.

P. Eurevičiaus Auka

Mūsų geras tautietis Petras Eurevičius paaukavo \$10 labdarų tikslams. Sykiu jis užsimokėjo ir prenumeratą už "Sandarą".

Neužilgo Jai Suskambės Vestuviu Varpai

VANDA PRANINSKAITE

Viena populiarių Chicago lietuvaičių, "Birutės" choro narė, Vanda Praninskaitė neužilgo susijungs su kitu birutiečiu Alex Nipriku. Jų vestuvės įvyks lapkričio 12 dieną.

J. P. Tuinila, Pakeliui į Pacifiką, Buvo Sustojęs Trumpai Chicagoje

Zinomas Bostono sandariečių veikėjas ir BALF'o direktorius p. J. P. Tuinila nusprendė pervažiuoti skersai Ameriką ir apsilankyti Pacifiko pakrantės. Jis sustos Los Angeles, Cal., Seattle, Wash. ir pasuks į Kanados miestą Vancouver. Ten jis turi giminių ir pažįstamų.

Porai dienų jis buvo sustojęs Chicagoje ir su juomi teko išsikalbėti įvairiais reikalais. Jis yra pilnas energijos ir gyvumo. Pradžioje spalio mėnesio jis ruošiasi dalyvauti šalpos fondo seime, Philadelphiaj.

Graži Programa Tremtinių Dienoj

Naujųjų Amerikiečių Diena Geležinkelio Parodoje

Sio mėn. 22 d. vakare Chicago Geležinkelio Parodoje ruošiamas įdomus visų tautų tremtinių pasirodymas. Rengėjai yra Illinois Displaced Persons Commission ir Board of Education.

Programoje šoks ir dainuos vengrai, estai, serbai, lietuviai, lenkai, latviai ir kitų tautų atstovai. Be to, p-lės E. Mikužiūtės iniciatyva ir rež. J. Blekaičio vadovaujami, lietuviai turės atskirą, įdomų uždavinį: Lietuvių Teatras "Atžalynas" ir "Ateities" šokėjų grupė gyvais vaidais parodys, kas yra DP, kaip jie atsirado, gyveno, kentėjo, ir kaip galų gale juos priglaudė šis kraštas.

Keliaujant, Visur Gali Sutikti Saviškių

Pabaigoje pereitos savaitės teisėjo J. T. Zurio žmona Helen išvyko su ekskursija į rytines valstijas. Jai teko paviestėti Philadelphiaj, kur Amerikos Legionas laikė savo konvenciją; paskiau nuvyko į Atlantic City, o iš ten į Kanadą.

Savo laiške ji sako, jog kur tik neįkėlė kojos, ten sutiko chigagiečių legionierių, kaip tai buvusį Dariaus-Girėno posto komandierių Antaną Kasper, Joną Mason ir jo brolių Ben'ą Mason. — John Jakubs.

Kreipkitės į patikimą ir patyrusį stogų dengėją, kuris garantuoja savo darbą.

BIRNDORF ROOFING AND SHEET METAL WORKS

3115 S. Halsted St. Chicago, Ill. Pašaukite dėl Pasitarimo Telefonas Victory 4965

Išejo Knyga Prancūzų Kalba Apie Dailininką Petrą Kiaulėną

Dailininkas Petras Kiaulėnas, apsigyvenęs Chicagoje, jau daugelį yra žinomas. Apie jį nuolat rašo mūsų spauda ir jo kurinių atvaizdai yra jau tilpę "Sandaroje". Bet jo vardas ir kūrybos įvertinimas tolokai pasiekia ir už lietuviškų ribų. Apie gerai žino ir užsienis.

Neseniai prancūzų kalba pasirodė knyga apie Petrą Kiaulėną. Tą knygą parašė Maurice Scherer. Trumpai atpasakojęs dailininko biografiją, p. M. Scherer leidosi į platų ir nuodugną meninės kūrybos įvertinimą. P. Kiaulėno paveikslų spalvingumas, ekspresijos stiprumas ir spalvų harmonija, pasak knygos autoriaus pastato mūsų dailininką į pirmiejių tapytojų gretas.

Smagu yra girdėti, kad sveiktinaučiai taip giliai įvertina mūsų jaunus tapytojus.

Netinka

Duktė: — Klausyk, papa, ką tu turi ypatingo prieš Henriką? Jis gali būti man geras vyras.

Tėvas: — Jis yra vėjavaiškis, kuris peršasi tau tik del pinigų.

Duktė: — Tai netiesa. Jis vestų mane jei ir visai neturėčiau pinigų.

Tėvas: — Tokiam atvejūje jis būtų ne tik vėjavaiškis, bet ir pusdurnis.

Maryland valstijos sostinė yra Annapolis.

Namų Taisytojas

Kontraktorius GEO. BORCHERTAS

Pertaiso Sėnus ir Stato Naujus Namus. Turi Pilną Apdraudą Savininkams ir Darbtininkams.

10546 S. Artesian Av. Tel. Cedarcrest 1739

P. CONRAD

FOTOGRAFAS Mūsų Studija Gražiai ir Moderniškai Įrengta
414 WEST 63RD STREET
Tel. Englewood 5833-5840

Jūsų Sutaupos Čia Atneša 3% Current Divident

Teikiame Paskolas Namų Finansavime, Pataisyse ar Statyme

CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N

B. R. PIETKIEWICZ Sekretorius ir Vedėjas
2555 W. 47th Street — Chicago, Ill.
Tel. LAfayette 3-1083

Lietuviam Tokie Namai - Nepatiks

Nors Pigus. Bet Napatogus

United States Steel Corporation paskelbė, jog ji yra pasirošiusi statyti plieninius namus, po \$6,000 už kiekvieną. Namukai turės du miegamus kambarius, frontinis kambarys, moderniška virtuvė, prausykla ir klozetai. Įmokėjus 350 dolerių, likusieji bus sumokami po \$37 į mėnesį.

Bet tie namukai neturės nei garažiaus, nei beizmento. Kambariai bus maži, maž daug devynių pėdų pločio ir dešimties ilgumo. Mūsų lietuviams tokie įrengimai vargiai ar patiks. Mūsų tautiečiai mėgsta erdvesnius kambarius.

Ir Šiame Dalyke Turime Laikytis Saiko

Noras pasipuošti ir atrodyti gražia yra ne tik jaunos, bet ir senyvos moteries troškimas. Tame nėra nieko blogo, jeigu tik prisilaikoma tam tikro saiko. Gamta ne visus ir ne visas vienuodai apdovanojo puikiomis įpatybėmis, todėl bandymas iš-

MARGUTIS

"DIENZODIS" LEIDZIAMAS NUO 11 BALADZIO, 1932
1450 KIL. — 12 METAI

WHFC

(1450 Kil.)
Sekmadieniais — 1 val. popiet.
Darbo dienomis — 9:00 v. v.
KETVIRTADIENIAIS NUO
7 iki 8 val. vakare

Gražiausia Užėiga Bridgeporte TOM'S BALTIC INN

BEST LIQUORS AND COCKTAILS
THOS. ALEKSYNAS SAVININKAS
3129 S. Halsted St.

lyginti skirtumus yra visai tvarkoje.

Tačiau, jeigu moteris akiai išitikina tik į išorinį pasigrazinimą ir užmiršta apie savo vidurinių ypatybių svarbą, tai jau čia yra kraštutinybė.

Yra moterų, kurios amžinai rūpinasi svorio mažinimu. Jos perkošia kiekvieną maisto gabalėlį ne vien sau, bet vyrui ir vaikams. Pasekoje to, sunkiai dirbantys vyras mažiau gauna riebalų ir kitokio svorį padidinanti maisto. Pasakojimai kas reikia valgyti ir ko nereikia kartojami kiekvieną dieną.

Panašiai yra ir kituose atvejuose. Žmona, kuri per daug laiko praleidžia prie veidrodžio, ilgainiui tampa ne namų šeimininkė, bet tikai viešnia.

— Marijona V-stienė.

Gera Tarnaitė

Seimininkė kreipiasi į tarnaitę:

— Maryt, aš pamečiau rašomojo stalo rakta. Atnešk mieloji, visus senuosius raktus, gal kuris iš jų ir tiks.

Marytė ilgai negalvojusi atsako:

— Nėr ko ir manyti. Imk kokį nori rakta, to stalčiaus neatrainsi.

Phon. Calumet 7258

DR. M. ŽILVITIS

DENTISTAS

3246 S. Halsted Street

Dr. J. Gudauskas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

756 W. 35th Street

Ofiso telefonas: YA rds 7-5921

Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 6:30—

Namų telefonas: DA nube 6-1126

Jei neatsilieps šie telefonai, šaukt

Kenwood 6-5107 arba Vint. 6-3900

DR. S. NAIKELIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Rezidencija ir Ofisas

3417 S. Halsted Street

VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.

Nedėliomis pagal sutartį

Tel. VIRginia 6583

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 W. Cermak Rd.

Valandos: 1-3 p.p. ir 7-8 v. vak.

Šeštadieniais nuo 1 iki 3 popiet.

Trečiadi. ir Sekmad. ofisas

yra uždarytas.

REZIDENCIJA:

3241 West 66th Place

Tel. REPublic 7808

Apdrauda-Paskolos REAL ESTATE

Norėdami apdrausti savo auosavybes, ar gauti paskolas, ar pataisyse savo namo kreipkitės į mano ofisą.

Esu pasirėngęs visiems tinkamai patarnauti

August Saldukas

4038 Archer Ave.

Phone LAfayette 6719

Perka Ir Parduoda Įvairios Rusies Šautuvus

Naminius Ir Iš Užsienio

Taipgi šovinius — Amuniciją. Galite Gauti Visokius Prietaisus Žuvavimui ir Motorus Laidukams.

Kreipkitės į Savo Tautietį
A. L. PAULSON
GUNSMITH

2614 W. 59th Street
Phone HEmlock 4-0384

Neris Pas Vilnių

Srauni Neris pas Vilnių, seną! Daug pasakų, vai daug ji mena iš protėvių laikų!

Ir nors švelniai vilnis čiurena, Kai vėjas ją į Kauną gena — Bet ten klauku!

Kad tamsomj paskesta upė Ir tie krantai, kurie apsupe Ją glaudžia tartum močia, Ji mato žvaigždžių milijonus Vaikyt per naktį josios monus Ir paslaptis jų kosčia.

Ji daug tų paslapčių jau žino! Djeviačių, Krivių, Gedimino Didžiausias paslaptis, Lyg gyvas, rodos, jį saugo, Tik tai neturi brolio draugo, Kur jos įspės mintis.

Skubiai Neris pro Vilnių plaukia,

Tyliai gyvybėn šalį šaukia Kaip pranašas — Krivis. Ir kol to upė dar sriuvenis, Lietuva mūsų vis gyvens Ir laisvę ji išvis...

Mokslininkai apskaitliuoja, jog visam žemės kamuoly yra vos 450 gramų radium.

DR. E. MARKUNAS

Lietuvis Optometristas

6859 S. Western Ave.

Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien.

Trečiadienį popiet pagal susitarimą.

Ofiso telefonas: WAilbrook 6—6859

Rez. telefonas: WEntworth 6—4568

DR. MARGERIS

3325 S. Halsted St.

Valandos: 2 iki 4 popiet ir nuo

6 iki 7 vakare.

Sekmadieniais nuo 10 iki 11 ryto

Phone Yards 7-7299

Tel Pullman 8277

I. E. MAKARAS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

11750 PARNELL AVE.

Chicago 28, Ill.

YARds 2246

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Valandos nuo 9 iki 1 vakar.

Seredoj pagal sutartį.

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas: 4645 S. Ashland Ave.

Chicago 9, Ill.

Ofiso Valandos: nuo 2—4 ir 6—8,

Ser's, Sub's ir Ned' tik pagal sutartį

Ofiso Telefonas: YARds 4787

Namų Tel. PROspect 1930

Kad neatsakys viršutiniai telefonai, šauk Midway 0001.

Phone YARds 5921

Res. Tel. KENwood 9121

DR. BERTASH

756 W. 35th Street

Cor. of 86th and Halsted Sts.

Ofiso valandos nuo 1-8: 6:30—

20 Metų Patyrimas

VALANDOS: 6—8 val. vakar.

Šeštadieniais visą dieną.

mis valandomis—pagal sutartį.

Victory 1522

DR. J. KULIS